

Hind 19 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

12²⁰⁰⁵

Positritel:

Dynamint

Marko Matvere

Väike näidend

Väike näidend

**KOERTE
HOIUPAIGAS**

**PÖIAL-LIISI
JUUBEL**

Georg Ots
Jõululuulet

Kuidas
joonistada ingliti

9 771406 344067

Pühadetervitus

Jälle vajub aastanumber
jouluküünla tulle,
jälle lapsed kuuse ümber...
Mida soovin Sulle
uueks aastaks, jõulupühaks?
Tean: on tuhat asja,
mida igaüks meist tahaks:
mängud, koer ja kass ja
raamatud ja mitmed plaadid...
Mõni soovib rottii,
kuid see näriks jõulutaadil
suure augu kotti...

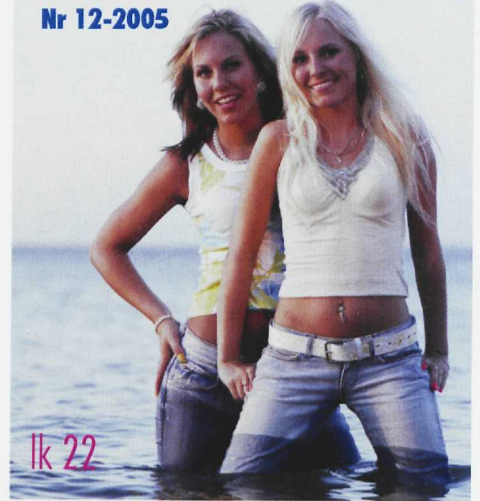
Soovin parem helget pead ja
hästi rõõmsat tuju!
Jõulumees, see kõiketeadja,
muu toob Sulle koju!

Igavesti Teie Triibu-Liine

Slaid: Indrek Sell

Kes-Mis-Kus?

Nr 12-2005

- 2 Jõululuulet
- 4 Oma sulega. Elanor Tõrvast
- 5 Kirjalaps. Lähte ja Rapla õpilaste luulet
- 6 Jõulukaardigalerii
- 7 Inimeseloomake ETV-s
- 8 Aabitsakukk
- 9 I. Tomuski "Ilsa ja Volli"
- 10 Meie suurmehe. Georg Ots
- 12 Pere-test
- 13 Naeru-uss
- 14 Pöial-Liisi juubel
- 15 Mustkunst
- 16 Koolimullid
- 17 Mobiilivõistluselt
- 18 Kunsti uudised
- 19 Meie Milvi Panga
- 21 Poster 1. Marko Matvere muusikalis "Georg"
- 22 Poster 2. Dynamint
- 25 Kirjanurk
- 26 Uudised
- 27 Köögi-Kata. Lugejaküsitlus.
- 28 Ristsõna
- 29 Väike jõulunäidend
- 31 K. Kassi "Kaks printsi"
- 32 "Kaks printsi". OKE!
- 33 Suur vahetund.
- 34 Barbindus. Luulehobu
- 36 Sabina käis koerte hoiupaigas
- 38 Pop. Dynamint
- 39 Kuidas joonistada ingliti
- 40 Järjehoidja
- 42 Uhiuus jõululaul. Lee luuletus
- 43 Lego-uudis

Talvesära

Ühel hommikul ärgates jõudis tuppa sõnum kaunist ilmast. Läksin õue ja nägin, kuidas lumivalge härmatis kattis kuuse-oksi ning silledas päikese käes meresinise taeva taustal. Kodukoha puudki olid uueks muutunud. Enne seda päeva olid vaid hallid novembrilmad. Puudel säras pihlakamarju, otsekui oleks neile kantud vahakiht.

Jõuluõhtu slaidide vaadates ja möödunud aastale mõeldes kerkis esile just see hommik, mil nagu tänagi oli üle kahekümne kraadi külma, kuid loodus ometi säravam. Seda kõike asendas eriline pühadetunne ja uue aasta ootus.

Indrek Sell

lk 39

KINGITUSED

Jõulud

Jõulust luuletada raske,
kui näen kollendamaskaske.
Aga igatsus on suur
näha varsti jõulupuud.

Mis on jõuludes nii head,
küsin vahel endalt,
et neid ootama ma pean
nagu väikevenda?

Sellele on vastus lihtne:
olen lihtsalt nõnda ihne,
et ei suuda oodata,
mil saaks kinki vaadata.

Tegelikult võiksid jõulud
rahu, tervist tuua.
Küll siis inimestel oleks aega
ise kõike luua.

Michael Pirmisašvili
Rapla Ühisgümnaasiumist

Jõulud koos päkapikkudega

Kui puudelt on langenud lehed,
siis tulemas on väikesed mehed.
Ja laste suurel palvel
nad saabuvad just talvel.

Kui oled olnud hea laps,
siis ei leia sa sussi seest kalli,
said selle asemel hoopiski kommi,
mõnikord on seal vahvleid
ja teinekord isegi šokolaaditahvleid.

Kui olen olnud paha laps
ja vihased on ema ja paps,
siis komisokk on mul tühi
ja minu jaoks pole mingeid pühi.

Kuid siiski ma tean,
et hea olema pean,
sest jõulude ajal
pole midagi muud ju vaja!

Maris Mozolev Tallinnast

Tuleviku Tallinn

Tuleviku Tallinnas
UFO-d ringi sõidavad,
majad kerkivad kui mäed,
loodust kusagil ei näe.

Telkut vaadates, oh miks? –
marslane on diktoriks?
Mere äärde tõmbab mind –
seal on suur ja avar pind.

Telefon kui tikutoos,
moos ei ole enam moos.
Aga lastel elu hea:
koolis käima nad ei pea!

Katariina Aule
Pirita Majandusgümnaasiumist

Väljaandja:
Mittetulundusühing "Hea Laps"
Harju 1, 10146 Tallinn
Tel. 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Ajakiri Hea Laps
ilmub kord kuus,
tellimisindeks on 00552
ISSN 1406-3441
Trükikoda PRINTALL

Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali
ja Hasartmängumaksufondi

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee
Levijuhit Britta Koržets, britta@healaps.ee
Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee
Kaaneplilt: Mirjam Mäeots Westholmi Gümnaasiumist

Oma sulega

ELANOR Tõrvast

Tere! Olen 13-aastane Tõrva tüdruk ja mõtlesin Teile oma luuletusi saata.

Elanor

Pimedus

Ma olen pimedusest sündinud,
pimeduseks saanud.
Olen osa sellest pimedusest,
mis maale osaks saanud.

Armuda valgusesse.
Enam pimedus mind ei hõia,
enam valgus mind ei takista.
Olen armunud valguse poega.

Ma tähti vihkan,
päikest põlgan,
kuud ei armasta.
Vaid pimedus mind lummab.

Kuid võimatu
jääb võimatuks.
Ja võimalik
saab võimatuks.

Minus elab pimedus,
mis vihkab valgust,
kuid mina pole pimedus
ja ei vihka valgust.

Sind valgus minna ei lase!
Ja pimedus tulla ei luba.
Pimedus mind enam ei taha,
Kuna valgust on näinud mu silm.

Sina valguses vaid näed,
kuid mind see pimestab.
Aga kõike juhtub,
ka pimedus võib armuda.

Kuid ma olin pimeduses sündinud.
Olin pimeduseks saanud.
Olin osa sellest pimedusest,
mis maale oli osaks saanud.

Ei saanud...

Ma olen väsinud,
väsinud kõigest
ja väsinud kõigest.

Kõik osutavad mulle näpuga
ja lausuvad tasa:
"Tema ei hooli."

Ja ma ei hoolinudki –
mitte, et ma poleks tahtnud,
ma tahtsin alati,

kõndides mööda tühje tänavaid,
ees pimedus
ja taga pimedus.

Kuid mind oli valgustamas kuu,
kõndides pimedusse
ei olnud ma kunagi pimedas.

Ma proovisin,
proovisin hoolida,
kuid ei saanud.

Ma ei osanud,
ma ei teadnud, kuidas
hoolida.

Kuid vaid mina teadsin põhjust.
Ma teadsin, et ei osanud hoolida,
kuna keegi polnud minust iial hoolinud.

Nüüd, kui möödunud on aeg,
möödunud on sajandid,
mina olen ikka siin,
kuid ei hooli.

Ma ei hooli ega teagi,
kas olen elus
või olen ma ammu surnud.

Ma näen inimesi,
kes mu unustasid,
kuid samas mäletavad siiani.

Kõnnin uuesti mööda sama tänavat.
Nüüd on see täitunud inimestega.
Siin-seal näen inimesi jutustamas.

Seisatan korraks ja kuulatan.
Nad räägivad minust.
Nad räägivad sellest, kes ei hoolinud.

Kreete Mägi Suure-Jaani Gümnaasiumist

Laste jõulud

Täna esimene lumi sajab,
peagi jõulukelgi kajab.
Lumi kohev, paks ja valge,
lapsed ootasidki talve.
Juba saani jäljed lumes,
toas meil laual küünal põleb.
Köögis isuäratavad toidud,
lastel õues jõulusõidud.
Varsti lapsed toas on juba,
kaunistavad oma tuba.
Jõulumeest nad ootavad,
salme hoolsalt kordavad.

Lapsed saavad kingipaki,
teevad selle rõõmsalt lahti.
Igaühel hea on meel,
jõuluvana lahku reel.

Reili Koplimets
Rapla Ühisgümnaasiumist

Taevatähed

Õõ on külm ja õõ on tume,
tähed panevad särama lume.

Lumi on külm ja tähevalgus soe.
Mulle jõuluunistus põue poeb.
Jõulud on kingituste aeg.

Kristiine Pärna (8)
Lähte Ühisgümnaasiumist

Talveootus

Lumehelbed siin ja seal,
varsti lumest onni saab!
Päkapikud siin ja seal –
varsti jõuluvanalt kinki saab!

Mirko Merte Mikk
Lähte Ühisgümnaasiumi
1a klassist

Jõuluhommik

Hommikul, kui ärkan,
kohe siis ma märkan,
et on laual kingid!
Kingid on ka pingil.

Kohe siis ma aru saan,
et on käinud jõuluvana ka.
Siis ma rõõmust hüppan lakke,
uuristama hakkam pakke!

Eryn Drikkel
Lähte Ühisgümnaasiumi 3a
klassist

Jõuluvanale

Jõuluvana, jõuluvana,
ootame me sind nii väga!
Meil on sulle seapraadi,
sinki, vorsti, marmelaadi.

Mulle meeldib sinu habe,
mis on valge nagu lumi.
Õues ootab kelgukene,
millel kõrgub kingikahi.

Jõuluvanakene, luba,
et ma laulan sulle,
aga pärast seda
kingi annad mulle.

Praegu ütlen sulle:
„Au revoir!”
Loodan, et sind uuel aastal
jälle näha saan!

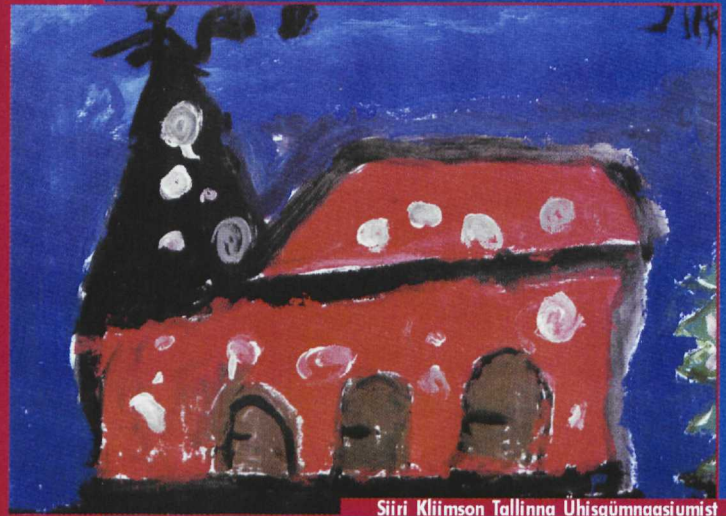
Michael Pirmisašvili
Rapla Ühisgümnaasiumist

JÕULURÕÖM KUNSTIS JA KAARTIDEL

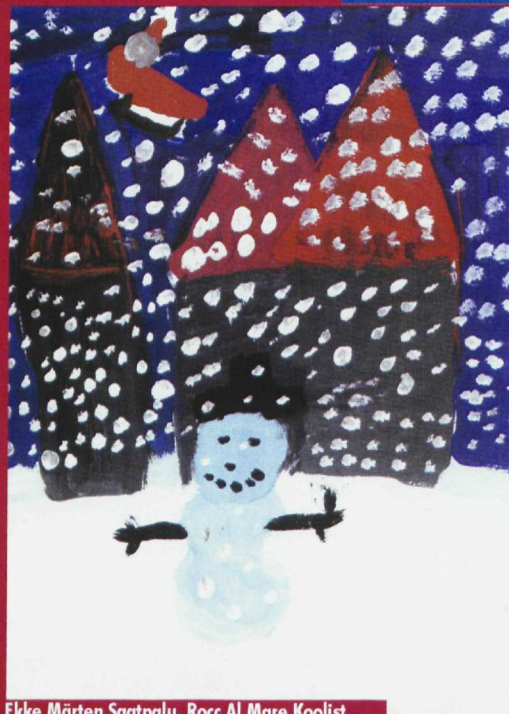
Joosep Lember Tallinna Järveotsa Gümnaasiumist

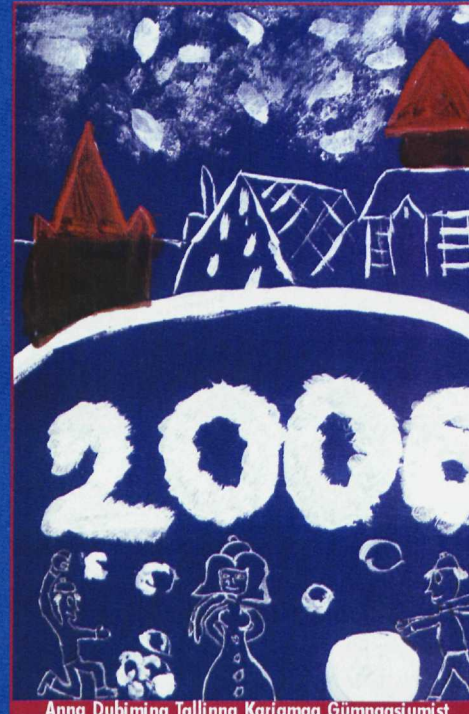
Siiri Kliimson Tallinna Ühisgümnaasiumist

Grete Kurik Rocc Al Mare Koolist

Ekke Märten Saatpalu Rocc Al Mare Koolist

Anna Dubimina Tallinna Karjamaa Gümnaasiumist

Tallinna Laste Turvakeskus korraldab koostöös Tallinna Linnavalikogu ning firmaga *Dispak* igal aastal toremaid jõulujoonistuste võistlusi. Ilusad talvepildid ei valmista rõõmu ainult võistlusežüriile ja kunstnikele endile, vaid ka nendele lastele, kelle elukäik on keerulisem ja raskem kui tavaliselt. Nimelt trükitakse auhinnatöödest jõulukaarte, mille müügitulust läheb viiendik Laste Turvakeskuses viibijate vaba aja sisustamiseks.

Tänavusele võistlusele saabus üle 200 andeka joonistuse, nii et žüriil oli väga raske parimatest parimaid välja valida. 9 autori joonistused läksid jõulukaartidele ning meie ajakirjast võite leida veel mitme noore kunstniku loomingut.

Kellel on soovi jõulukaartidele pilku heita, see leiab nende pildid Tallinna Laste Turvakodu koduleheküljelt:

<http://www.lasteturva.ee/joul.php>, telefoninumber,

mille kaudu saab tellimusi esitada, on aga: 50 96 799.

Võistluse võitjate nimed leiab Kirjanurgast.

Dana Manejeva Tallinna Järveotsa Gümnaasiumist

TAVALIKU PERE AVALIKUD MURED

Kaido – Martin Paju,
pereenta Piret – Viisimaa,
Kaido – Kalev Kuusik.

Eesti Televisioon hakkas talvekuul näitama uut saatesarja “Inimeseloomake”. Inimesed peavad end sageli loomariigi kuningaks, kuid eks me, kuningad ja kuningalapsed, jää tihti omadegi asjadega kimpu, mis siis veel teiste valitsemisest kõnelda!

Kui hakkasin saatesarjale lugusid välja mõtlema, siis tuli kõigepealt leiutada saates tegutseva pere liigini. Pere pidi olema üsna tavaline – mitte liiga rikas ega vaene, mitte väga suur, kuid samas ka mitte ainukese võukese kasvataja... No mis siis muud kui perekond Tavalik! Tegelikult oluks tore ka veidi suurema pere lugusid kirja panna, aga saated ei saa olla liiga pikad, niisiis hakkas Tavalike pere koosnema emast (Piret Viisimaa) ja kahest pojast – Kaidost ja Raidost (Kalev Kuusik ja Martin Paju), kelle isa on parajasti Soomes tööl. Üsna tavaline lugu, kas pole?

Tavaline on seegi, et peres tekib suuremaid või väiksemaid nagistamisi – vanarahvas ütleb, et munadki veerevad pesas kokku, ammugi siis inimesed! Kes arvab, et pere- või sõpradevahelised lahkkelid on 21. sajandi leiutus, see on kõvasti eksinud: sekeldusi on olnud aegade algusest peale, ja mitte ainult inimeste seas, vaid ka loomariigis. Ainult et tänapäeva inimesed on saanud sedavõrd targaks, et oskavad pahanduste põhjusi analüüsida ja – mis veel parem! – tänu sellele vahel suuremaid (kodu)sõdu ka ära hoida!

Psühholoog Aleksander Pulver on tark mees, kelle juttu tasub kuulata ka siis, kui ta parajasti justkui sinu probleemist nagu ei räägiks: kui ikka tead, mis on egoistlik, mis konformistlik, siis oskad kindlasti oma murede põhjusi kergemini üles leida.

Meie vana hea sõber, bioloog Aleksei Turovski pajatab saates lugusid loomariigist, kus samad probleemid ka omal viisil ette tulevad: kuidas kuningas, nii ka alamad... Kõnna ja Kõssa (näitlejad Gaute Kivistik ja Margo Mitt) pidid algul olema tulnukad, kuid ühise arupidamise käigus otsustasime nad teha hoopis 1980. aastal eksperimendi käigus külmutatud meesteks, keda meie praegused olud võtavad imestama ning pead murdma.

Viimases osas tuleb aga Tavalike perre ka üllatuskülaline, keda mängib Mirjam-Mariatta Olesk.

Palusin mõnele küsimusele vastata Martin Pajul, Audentese Erakooli 5. klassi õpilasel, keda televaatajad tunnevad Raido Tavalikuna.

■ Missugused olid su suhted “vanema vennaga”?

Normaalsed! Meil tekkis klapp algusest peale, nii et polnud kuigi raske Kalevit ehk Kaidot oma vennaks pidada. Mul on tegelikult ka vend olemas, ainult et alles 5-kuune, ja õde on mul 14-aastane.

■ Kuidas said läbi Kõnna ja Kõssaga?

Ka väga hästi! Meil tekkis päris palju naljakaid olukordi, näiteks ühes stseenis, kus pidin teki alt välja tulema, läks pidevalt midagi nässu, nii et vahepeal ei saanudki muud teha, kui ainult naersime.

■ Kas oled enne ka näitlemisega tegeelnud?

Jah, käin Kaari Sillamaa Kaunite Kunstide Koolis ja mängisin seal filmis “Vahva rätsep” peaosas. Oma telesarja-ema Piret Viisimaaga koos mängisin ühes näidendis draakonit – Piret mu Raido osasse soovitaski.

■ Missuguse saate lindistamine meeldis sulle kõige enam?

Kõige parem on mu meelest viimane saade – selleks ajaks olin oma osasse juba täiesti sisse elanud. Tegelikult oleks mulle meeldinud, kui need lood oleksid olnud pikemad, seda räägivad koolis teised ka. Paljud asjad on nagu päris elus. Ja kõige imelikum on see, et minu päris peres on ka isa Soomes tööl ja ema töötab raamatupidajana!

Küsimaks oli Tavalike
tekstide autor
Leelo Tungal

“Inimeseloomake”, ETV 2005,
kavas neljapäeviti

Projekti autor: Liisa Pakosta
Režissöör: Kaidor Kahar
Operaator: Ivar Murel
Toimetaja: Mariina Mälk

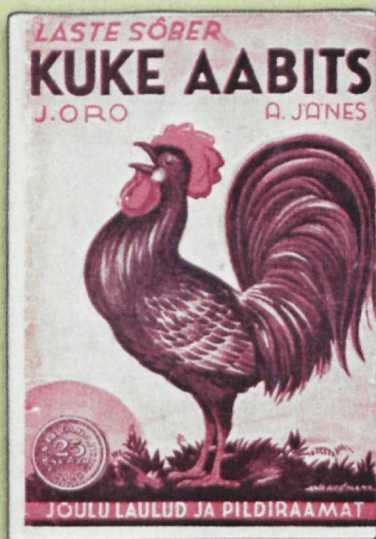
MISSUGUSTEST probleemidest
“Inimeseloomakese” saatesari
veel võiks pajatada?
Ootame Sinu arvamusi
ja soove, hea lugeja!

Kas pole naljakas, et me tunneme just nimelt kuke ja mitte siili või öökulli aabitsat? Juba sadu aastaid tagasi seostus lugema õppimine selle (tunnistagem, et mitte just kõige targema) linnuga. Peaaegu igast vanemast aabitsast leiame kuke pildi ning vastavasisulise salmikese:

Kuldne kukk, sa kena lind,
ärata ka vara mind.
Mulle meelde tuleta,
et pean hoolsalt õppima.

Krista Kumberg

Kuidas kukk aabitsa sai

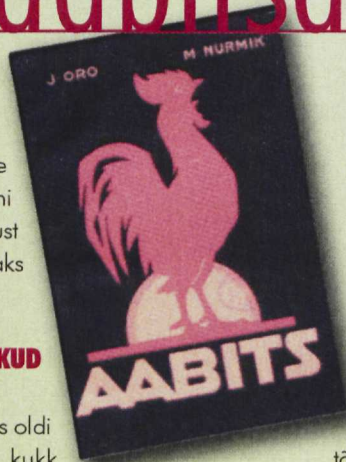
Kuke kuju seisab ka mõne kirikutorni tipus. Tartu Jaani kiriku tornis näiteks. Miks just seda kodulindu nii tähtsaks peetakse?

PAGANLIKUD JA KRISTLIKUD KIKKAD

Muistsel ajal, kui Euroopas oldi veel paganausku, pandi kukk kõrgele hiiepuu otsa. Kukki kaitsetes inimesi ja nende koduümbrust kurja ning kahju eest. Teame ka eesti muinasjutust, et esimene kukelaul ehk koidukuu-lutus sundis vanakurja ning kummitused ummisjalu põgenema, nii et ainult pahvakas sinist suitsu järele jäi. Ristiusk võttis kuke kui kurjade vaimude vaenlase paganlusest üle. Tervelt 900 aastat tagasi võis Prantsusmaal kirikutornide tipus kuke kuju näha.

Kukk seostub ka kristliku sümbolikaga. Ta kutsus inimesi patutunnistusele ja valvsusele. Nimelt jutustab piibel, et Peetrus vandus Jeesusele ustavust. Jeesus aga ütles kurvalt, et enne kui kukk kireda jõuab, salgad sa mind kolm korda ära. Kolm päeva Forseliuse aabitsa kuke kaelas meenutavad just seda lugu.

Aabitsa tagakaanele ilmus kuke pilt pärast usupuhanast ehk siis 500 aastat tagasi. Aabitsakuke levik piirdub protestantlike maadega. Mujujal, katoliiklikes ja

õigeusklikes maades, kukke lugema õppimise-ga ei seostata. Kukki on pildil mõnikord ükski, mõnikord koos tibude ja/või õpilaste ja kogunisti koos munakorviga. Mõne pildi peal hoiab kukk üles tõstetud jalas keppi ja osutab tähestikule. Kukki on kujutatud õpperuumis või kuuenurgelisel kirikutorni sokliil, hiljem ka muru peal.

AABITSAKUKK RÄNDAB

Esimene kukega kaunistatud aabits ilmus **1570.a.** Oderi ääres Frankfurdis. Kukki oli ka 1578.a. Königsbergis trükitud poola aabitsas, teda kohtab ka 1583.a. Hamburgis, kust levis Rootsi. Küllap seda kaudu ja Forseliuse abil ka eestikeelseisse aabitsaisse.

Oletatakse, et algselt võis kukk olla osa Frankfurdi vapist, kirjastuse märk, kuna asus lõpuleheküljel, millele trükiti ilmumisanndmed. Sellisel juhul, miks esineb see märk vaid aabitsates?

Ka rahvapärimeses on kukk oma lauluga algava päeva kuulutaja, unest ärataja, kurjade vaimude peletaja. Eesti uuemas rahvalaulus aga kutsus hoopis kass lapsi lugema.

Meie kassil kriimud silmad,
istus metsas kännu otsas.
Piip oli suus ja kepp oli käes,
kutsus lapsi lugema.
Kes see luges, aru sai,
sellele ta tegi pai.
Ise laulis: "Näu-näu-näu!"
Kes ei laulnud, see sai kläu.

Jeesus aga ütles kurvalt, et enne kui kukk kireda jõuab, salgad sa mind kolm korda ära.

Emil Marvin Mikk Tallinnast

(Hea Lapse auhind Tallinna Turvakodu jõulukaardivõistlusest)

Ilmar Tomusk

Isa ja Volli teevad emale lõhnaõli

Emal sai kogu aeg lõhnaõli otsa. Siis tuli osta uus ja ema ütles alati, et hea lõhnaõli on väga kallis. Nii kallis, et mõnikord ei saagi kohe uut osta, vaid peab enne mitu kuud raha koguma. Volli oli selle pärast väga kurb, sest emale meeldis endale lõhna panna ja vahel meeldis Vollile ka salaja endale ema lõhna panna.

Kui isa jälle tulult taruvaiku ostis ja sellest tinktuuri tegema hakkas, küsis Volli, kas lõhnaõli saab ka ise teha. Isa arvas, et tegelikult saab kõike ise teha. Näiteks vanaisa Ülo oskas ise raadioid ehitada, onu Madis oskab arvuteid teha ja vanaema Hilda oskab pükse ja särke õmmelda. Isa ja Volli otsustasid, et nad proovivad ise lõhnaõli teha.

Kuna parasjagu oli sügis ja kibuvitsad õit-
sesid igal pool, siis isa arvas, et kibuvitsaõit-
test saab kõige parema lõhnaõli, sest need
lõhnavad nagu roosid. Volli korjas suure
purgitäie õielehti ja need lõhnasid nii hästi,
et Volli juba kujutas ette, kuidas ema rõõ-
mustab, kui ta selle lõhnaõli kätte saab.

“Jõuludeks peaks valmis saama,” arvas isa
ja valas poest ostetud kange viina pudelist
peaaegu poole kibuvitsa õielehtede peale. Nii
nagu isa oli soovitanud, käis Volli iga paari

päeva tagant purki loksutamas, et lõhn paremini välja tuleks.

Kui lumi maha tuli ja jõulud lähemale jõudsid, arvas Volli, et lõhnaõli tuleks nüüd pudelisse valada. Aga kodus ei olnud ühtegi ilusat pudelit. Tegelikult tahtis isa emale jõuludeks ka päris poelõhnaõli kinkida. Ta käis mitu korda lõhnaõlipoodides ja küsis müüjate käest nõu. Ja ostis lõpuks ühe väga kalli lõhnaõli, mille ta kodus voodi alla sahtlisse peitis.

Kui isa ja ema paar päeva enne jõule koos poodi läksid, hakkas Volli jälle kodus pudelit otsima, mille sisse saaks panna koos isaga tehtud lõhnaõli. Küll ta otsis riidekapist ja koridorikapist ja köögikapist. Lõpuks tõmbas ta lahti isa-ema voodi aluse sahtli, kuhu oli tekkinud väike värvilisest paberist kotike, mida seal paar nädalat tagasi veel ei olnud. Kotikeses oli väike karp. Karbi peale oli kirjutatud Chanel 5 ja sellel oli kile ümber. Volli tõmbas kile ära ja tegi karbi lahti. See, mida Volli nüüd nägi, tegi ta väga rõõmsaks, sest isa oli Volli arvates tõesti väga ilusa pudeli leidnud. See pudel oli isetehtud lõhnaõli jaoks justkui loodud.

Pudeli sees oli ka mingi vedelik. Volli keeras pudelil korgi pealt ära ja nuusutas. Küll see haises vängelt, nagu mingi siirup või käärinud õunakompott! Nutikas poiss valas mittevajaliku vedeliku kraanikausist alla ja lasi sellele kõvasti sooja vett järele, et kraanikausile vastikut haisu külge ei jääks ning ema ja isa ei arvaks, et ta on äädika, šampooni ja õmblusmasinaõliga jälle mingisuguseid keemiakatseid teinud. Siis pesi ta pudeli puhtaks ja valas koos isaga tehtud lõhnaõli sinna sisse. See polnudki nii lihtne, sest pudeli suu oli väike ja üsna palju kallist kraami läks kraanikaussi.

Kui see töö oli tehtud, kuivatas Volli pudeli ära, pistis selle karbi sisse tagasi, karbi jälle kotikese sisse ja kotikese voodi alla, kust ta selle leidnud oli.

Isa jõudis vahepeal Volli lõhnaõli asja päris ära unustada ja kui jõululaupäev kätte jõudis, pakkis ta voodi all peidus olnud kotikese punase paberi sisse ja kirjutas selle peale EMA. Veel paari karbi ja ühe suure koti peale kirjutas ta VOLL ja pani need kõik suurde tuppkuuse alla.

Õhtul kell seitse ütles isa, et nüüd võivad kõik oma kingitused lahti võtta. Isa sai kaks lipsu ja habemeajamiskreemi, Volli sai suusad, lennukikonstruktori ja kommi. Aga kui ema oma kingitusele paberi ümber ära võttis, siis läks ta nägu laia naeru täis ja ta ütles isale: “Suur aitäh, see on ju nii kallis ja see on minu lemmiklõhnaõli!”

Aga Volli oli natuke kurb, et ema temale aitäh ei ütelnud ja ta ütles emale, et me ju isaga koos tegime ja see ei olnud üldse nii väga kallis, sest isetehtud asjad on ikka palju odavamad kui poes. Aga ema tegi sellise näo, et ta ei saa ikka mitte millestki aru.

Siis keeras ema pudelil korgi pealt ära, nuusutas oma kallist lõhnaõli ja kutsus isa teise tuppkuuse.

Kui ema natukese aja pärast kana ja kartulid praerahjust välja võttis ja pere sööma kutsus, siis ütles isa, et tal ei ole praegu isu ja et äkki ta sööb pärast mõne võileiva või õuna.

**See, mida Volli
nüüd nägi, tegi ta
väga rõõmsaks,
sest isa oli Volli
arvates tõesti väga
ilusa pudeli leidnud.**

Valter Ojakäär

Meie suurmehi

Algus novembrinumbri

Georg Ots oli siis juba rahvakunstnik, kui temalt enne üht kontserti küsisin: "Sul on vist naljakas vaadata närveerivaid algajaid, kui ise lähed lavale nagu part vette?" – "Sugugi mitte," vastas ta täiesti tõsiselt, "ma olen iga esinemise eel erutatud, mõnikord närveerin nii hullusti, et tunnen end lausa haigena." Nähtavasti võib harjuda esinemistingimustega, oma kunsti tehnoloogiaga, mitte aga publikuga, kes igal esinemisel on kordumatu ja kellele tuleb püüda pakkuda kordumatut elamust.

"Ma olen iga esinemise eel erutatud, mõnikord närveerin nii hullusti, et tunnen end lausa haigena."

■ Meistrina meistri kõrval

Alates 15. oktoobrist 1944 kanti Georg Ots Estonia teatri töötajate nimekirja. Ees oli aga veel õppetöö muusikakoolis, mis nelja aasta asemel sai läbi kahega, ja konservatooriumis, mille diplomi teenis ta välja 1951. aasta kevadeks. Kõik need seitse aastat oli ta laulupedagoogiks professor Tiit Kuusik, keda peetakse eesti kõigi aegade silmapaistvaimaks baritoniks niihästi vokaalse sädelevuse kui ka ooperirollide sügavuse poolest. See, et Georg Otsast ei tulnud "väikest Kuusikut", et ta astus omanäolise meistrina meistri kõrvale, on niihästi õpetaja kui ka õpilase teene.

Juba üliõpilaspõlves esines Ots sageli koos Eesti Raadio est-raadiorkestriga, ja kuna ma kuulusin selle kollektiivi muusikute hulka, saime peagi isiklikult tuttavaks. Meenutades seda, missugune oli Ots tollal, oli eneselegi ootamatu avastada, et ka kuulusena ei muutunud ta oma olemuselt põrmugi! Säilisid sama

vaikne kõne ja oskus tähelepanelikult kuulata, mis vestluse temaga tegi nii meeldivaks; sama oskus hinnata head nalja, ikka takti ja mõõdutunde piirides; sama enesestmõistetav lugupidamine ka väiksema kaliibriga kolleegide vastu, ilma selle hooletu omamehelikkuseta, mis mõnikord asendab tõelist sõbralikku suhtumist...

Georg Ots oleks võinud kohe pärast Tallinna tagasiõudmist otsida võimalusi estradiulajana esinemiseks – lauljaid vajati mitmete suurte orkestrite juures –, siiski alustas ta tasapisi, laulis esialgu vaid koolis ja teatrikooris, sai hiljem väiksemaid osi, proovis ettevaatlikult oma võimeid ja tuli laiema publiku juurde alles siis, kui endasse uskuma hakkas.

■ Esimesed lindistused

Eesti Raadio muusikastuudioteks olid sõjatuules purustada saanud Tallinnas kohandatud üks merekooli (praeguse Inglise Kolledži) klass ja ruumikas saal. Helilinte tehti esialgu harva, muusika läks eetrisse otse. Millal just Georg Otsast raadio est-raadiorkestri solist sai, on raske täpselt

Colas Breugnon

Koos tütreaga ooperfilmis "Colas Breugnon"

Perega

meenutadagi. On loomulik, et Otsa paljutöotavaid võimeid ruttasid kasutama ka mitmed noored heliloojad, kes sõjajärgsel ajal alles esimesi samme astusid. Mäletan, et minu laule "Kutse tööle" (Ralf Parve tekstile) ja "Rannakolhoosis" (Debora Vaarandi sõnadele) harjutades palus Ots tempot muuta – ja korraga läks kõik paika, tekst kõlas väga loomulikult, sõnarõhud ja -väljed leidsid õiged kohad ning tekstides peituv mahe huumor hakkas ilmekalt kõlama. Tohtu populaarsuseni laulis ta varalähkunud Raimond Valgre "Saaremaa valsi" (Debora Vaarandi sõnad), mis saavutas niisuguse ilmekuse, et mõjus lausa silmaga nähtava pildina südasuvisest tantsuringist põhjamaises kaskedest lõhnavas valges öös. Selle lauluga algas hiljem Otsa suur populaarsus Soomes: "Saaremaa valss" oli seal 1957.a. kõige enam müüdavate heliplaatide hulgas, kõlades muide laitmatu soome keeles. Lisaks eesti, vene ja soome keelele on ta laulnud prantsuse, saksa, inglise, itaalia, esperanto ja mõnes muuski keeles. Öeldakse, et hea keelevaistuga inimesed on loomult musikaalsed!

■ **Stiilitundega kunstnik**

Suurt tunnustust ja eesti laulja jaoks enneolematut kuulsust tõid Georg Otsale ka osatäitmised ooperites (Tšaikovski "Jevgeni Onegin", Rubinsteini "Deemon", Verdi "Rigoletto", Mozarti "Don Giovanni") ja operettides ning muusikalides (Rombergi "Kõrbelaul", Kalmani "Tsirkusprintsess", Leigh' "Mees La Manchast"). Ots on esinenud ka mitmetes filmides.

Georg Otsa üks ilmekamaid positiivseid jooni oli aga just selles, et ükskõik, mida ta ka laulis, ei püüdnud ta iga hinna eest muganduda žanri raamidesse, vaid avardas neid raame rahulikult, kui need talle kitsaks jääma kippsid. Seda võis lubada endale muidugi ainult laitmatu maitse ja suure stiilitundega kunstnik, kuid neist omadustest ei tundnud Ots kunagi puudust.

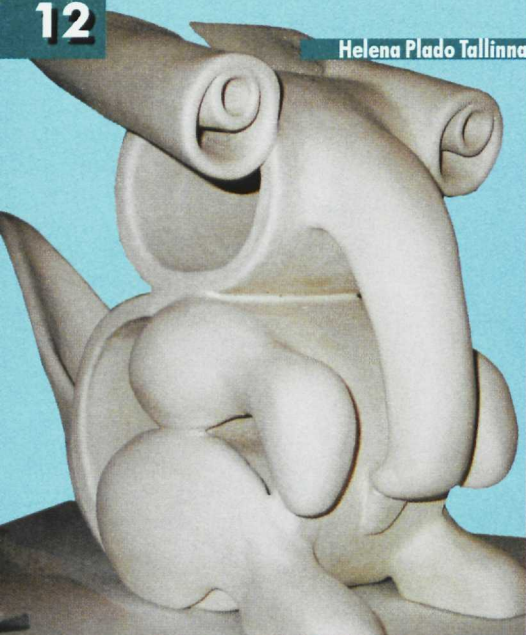
Hoolimata sportlikust vormist ei pääsenud Georg Ots haigustest... Lõpliku hoobi andis lauljale parandamatu haigus – vähktõbi. Arvatavasti ei avastatud või ei öeldud talle seda kohe. 1973. aasta oktoobris sain temalt Moskvast kirja, milles ta kirjutab, et on ühes onkoloogilises instituudis, "manala

mansardkorrusel", loodab varsti koju saada, ent lisab: "Mis edasi saab, selgub hiljem." Viimati kohtusime pärast Estonia külalissetendusi Bulgaarias, Varnas. Ots ütles, et oleks pidanud pealekäijatele ei ütlema ja koju jääma, sest sealne palavus mõjunud talle väga halvasti. Sellest hoolimata ei andnud ta haigusele alla ja töötas kuni lõpuni, mis tuli 5. septembril 1975.

Olen tihti mõelnud, missugune oleks olnud Georg Otsa rahvusvaheline karjäär, saanuks ta esineda kõikjal maailmas, levinuksid tema plaadid ka mujal kui vaid naabermaal Soomes. Ja kui palju ilusaid hetki võinuks ta pakkuda kuulajatele, saanuks ta saatuseelt rohkem aastaid kui viiskümmend viis...

NB! Tallinna Linnahallis võib jõulukuul vaadata Urmas Vadi lavatükki "Georg", mis on inspireeritud Georg Otsa elust ja muusikuteest. Etenduses on palju laule G. Otsa repertuaarist, peaosas esineb Marko Matvere ja lavastajaks on Andrus Vaarik.

MISSUGUSED

ON SU

SUHTED

OMA PEREGA?

Kas siis, kui sul on suur mure, arutad seda oma emaga?

- Ei, mitte kunagi.
- Vahel harva, sest emal on muidki muresid.
- Jah, esimesel võimalusel.

Võtsid osa mingist võistlusest ja saavutasid endalegi

ootamatult esikoha. Kodus

- ei tehta sellest väljagi, sest keegi ei pane niikuinii minu juttu tähelegi;
- räägin oma võidust, kui keegi selle kohta küsib;
- tavaliselt tähistatakse meil kõigi edusamme pisikese kodusõbraga.

Kas tead, millal on su ema ja isa sünnipäevad?

- Pole aimugi.
- Ühte tean, teist mitte.
- Muidugi tean.

Kas tead oma ema neiupevnime?

- Pole sellele kunagi mõelnud.
- On jutuks tulnud, aga hästi ei mäleta.
- Tean küll, sest ema poolt vanavanematel on sama perekonnanimi.

Kas ema tunneb sinu sõpru nimepidi?

- Ei, ta pole selle vastu kunagi huvi tundnud.
- Talle ei jää need niikuinii meelde.
- Vähemalt pooli mu sõpradest peaks ta tundma.

Kas sa tead oma vanemate sõpru ja sõbrannasid?

- Ei, milleks — me ju niikuinii ei kohtu!
- Jah, telefonis tunnen mõne hääle järgi ära.
- Jah, sest tean neid juba maast-madalast.

Lähed parajasti emaga kaubamajja endale riideid ostma.

Eemalt näed lähenemas tüdrukut/poissi, kes sulle väga meeldib. Sina

- lased kähku ema juurest jalga;
- teeskled, et ei märka seda tüdrukut või poissi ja juhid ema eemale;
- tervitad seda pliksi või poissi rahumeeli ja kui ta tahab sinuga juttu ajada, siis tutvustad teda emale.

Keda kutsud oma sünnipäevale?

- Ei kedagi, sest mul on piinlik oma vanemate pärast.
- Paar vana sõpra, keda kodus juba tuntakse.
- Kõiki, kellega tahan pidu pidada.

Oma sünnipäevapeo lõppedes sa

- vaatad kingitused üle ja lähed magama, sest pidu oli väsitav;
- aitad ema pealekäimisel tal väheke lauda koristada;
- oled koristamisel juhtpositsioonil.

Kui koju jõudes leiad, et su lausahtel, kus hoiad kirju ja muid salajasemaid asju, on lahti. Su esimene mõte on:

- "No nii — jälle on ema mu asjade kallal kolanud!"
- "Äkki on majas käinud vargad?"
- "Vist olen jälle hajameelsusest sahtli lahti jättnud!"

Kas tead oma vanaisade-vanaemade ees- ja perekonnanimesid?

- Ei, pole nendega üldse tegemist teinud.
- Pooli tean, pooltega pole eriti kohtunud.
- Jah, muidugi!

Mida teed oma kõige armsama vanaema sünnipäeval?

- Ei midagi, sest ei tea, millal see on.
- Saadan talle kaardi, kui ema seda päeva meelde tuletab.
- Kui vähegi võimalik, siis külastan teda, kui ei, siis helistan.

Kas teie peres tähistatakse nii emade- kui ka isadepäeva?

- Ei, sest mõlemad on alati pühapäeviti, kui mul on muudki tegemist.
- Emadepäeva ikka pean mees, siis on lilled kättesaadavamad.
- Jah, tavaliselt tähistame ikka mõlemat päeva.

Jõulupühade ajal juhtub nii, et sõidate koos emaga

puhkusereisile. Välismaal olles sa

- ei mõtle kordagi koduste peale, sest tegemist on niigi palju;
- kirjutad kaardile oma nime alla, kui ema seda palub;
- saadad nii kodustele kui ka sõpradele pühadeks kaardid ja SMS-id.

Tulemused:

A = 10

B = 5

C = 1

■ **Kui said kokku 100 – 140 punkti**, siis peaksid kõigepealt rahulikult järele mõtlema ja siis oma isa-emaga (või vähemasti ühega neist) tõsiselt aru pidama, sest paistab, et teie suhted on päris sassis ja sina üksi selle sasipuntra lahtharutamise hakkama ei saa. Näib, et olete kaotanud üksteise vastu lugupidamise, kuid ega ikka ilma üksteise usalduseta kerge pole elada. Tee ettepanek, et kõik pereliikmed, olgu neid vähe või palju, võtaksid endale iga nädal vähemalt ühe öhtu-pooliku oma pereasjade arutamiseks. Muidu võib varsti juhtuda, et te ei tunne üksteist enam tänavalgil ära.

■ **Kui vastused andsid kokku 50 – 99 punkti**, siis on tegu üsna kaasaegse olukorraga. Suhtute üksteisesse küll hästi, aga igaühel on nii palju tegemist oma asjadega, et päevad jäävad liiga lühikeseks selleks, et omavahel kõike arutada. Sest kas pole veider see, kui tunned mõne telesarja tegelasi nimepidi ja tead nende hingemuresid, kuid kõige lähemate inimeste jaoks pole aega. Püüa huvi tunda ka selle vastu, missugused olid sinu vanemad sinu vanusena — võib-olla on sellest kasu nende mõistmisel.

■ **Kui said punkte kokku 14 – 49**, siis on sinu peresuhted kombes. Mõnikord võib ju ütlemissi ja näaklemisi tekkida, aga need lahenevad rahumeelselt ja on vahel isegi kasulikud, et igaüks mõtleks järele, kas ta ikka teisi oskab tähele panna. Ilmselt on sul õnnestunud oma vanemaid korralikult kasvatada! Tubli!

Tere, Triibu-Liine! Saadan teile mõned vinged tõlked inglise keelest! Merilin Tallinnast

Sign here, please! – Signe, siia, palun!

Oh dear – oh, pöder!

Liverpool – Maksabassein

Big Ben – Siga Pliiats (pehmelt öeldes)

Good bye! – Hea osta!

Bye bye baby! – Osta, osta beebi!

Nobody here! – Ei laip kuule!

We are the champions – meie oleme šampinjonid

Happy Easter! – õnnelik Ester

To be or not to be? – Mesilase juurde või mitte?

Juku jalutab isa-emaga pargis.

“Isa, miks puud on härmas?” küsib Juku.

“Pagan teab!”

“Isa, aga miks lumi on valge?” uurib poeg.

“No pagan seda teab!” vastab isa.

“Juku, ära enam isa oma küsimustega tüüta!” noomib ema. “Kas sa ei näe, et ta on väsinud?”

“Las laps küsib!” sõnab isa.

“Kes see muu talle ikka loodusseadusi selgitab, kui mitte isa!”

Juku sõidab jõuluvahel ajal vanaisale-vanaemale külla. Vanaisa pajatab talle vaimustusega: “Kas tead, ma käisin hiljuti imearsti juures oma mälu

parandamas! Ta andis mulle sellist võlujooki, et sain paugupealt skleroosist lahti!”

“Super!” kiidab Juku. “Mis selle arsti nimi on?”

“Mm-mm... Kuule, ütle, mis ripub mustika- ja maasikavarre küljes, kui need on juba ära öitsenud?”

“Mari.”

“Täpselt – Mari! Kuule, Mari,” pöördub vanaisa vanaema poole. “Ütle lapsele, mis selle arsti nimi on!”

Ahne mees palvetab kirikus: “Oo, Jumal, mis on sinu jaoks miljon aastat?”

“Sama mis üks moment!” vastab Jumal.

“Aga mis on sinu jaoks miljon krooni?”

“Sama mis üks sent!”

“Oo, Jumal, saada mulle siis üks sent!” nurub ahne mees.

“Olgu peale,” vastab Jumal.

“Oota üks moment!”

Vangis istuvale murdvargale saabus külla ta ema.

“Näed nüüd, pojuke, mis juhtub, kui ema sõna ei kuulata!” noomib ema varast.

“Kas ma ei ole sulle sada korda öelnud, et välja minnes tuleb alati kindad kätte panna!”

Jõuluõhtul koputab keegi Karupoeg Puhhi uksele. Karu avab ukse – seal seisab Jänes.

“Puhh, kas sul küttepuid on vaja?” küsib Jänes.

“Ei ole!” vastab Puhh ja paneb ukse kinni. Natukese aja pärast koputab Jänes jälle Puhhi uksele ja küsib uuesti: “Puhh, ütle ausalt: kas sul tõesti pole puid vaja?”

“Ei ole!” karjatab Karupoeg Puhh pahaselt ja lööb ukse pauguga kinni.

Hommikul, kui Karupoeg Puhh välja läheb, märkab ta, et ta puuriit on õuest kadunud nagu tina tuhka.

Mida mõtleb jõuluvana, kui sada põhjapõtra kappab tema suunas, kõigil kaabud peas?

“Näe, sada põhjapõtra kappab minu suunas, kõigil kaabud peas!”

Mida mõtleb jõuluvana, kui sada põhjapõtra kappab tema suunas, kõigil maskid ees?

Mitte kui midagi, sest ta ei tunne põhjapõtru ju ära – kõigil on maskid ees!

Malviina kuuleb öösel krabistamist ja teeb silmad lahti: “Kes see mu voodi all krabistab?”

“Auh! Me oleme päkapikud ja paneme komme susside sisse!” vastab keegi saladusliku häälega.

“Mina olen juba suur ja ei usu päkapikke!” ütleb Malviina.

“Kas kuulsid, Buratino – võtame parem kõik omale!” sosistab hääl.

Kalevipoeg jõudis Tallinna ja pakkus ennast tänavapühkjaks. Talle anti lumelabidas pihku ja öeldi: “Alusta siit Pämu maantee algusest ja liigu aga pidevalt edasi!”

Kalevipoeg asus tööle ja oli kaks päeva kadunud. Kolmanda päeva õhtuks sai boss temalt SMS-i: “Jõudsin Pärnusse. Saatke ruttu uus labidas, muidu jääb töö seisma!”

.. Andres Jaaksoo

Üks lillest sündinud tüdruk saab tänavu jõuluajal 170-aastaseks

Tegelikult oli kõiges süüdi pääsuke,

kes „lendas soojalt maalt jälle ära, tagasi kaugele Taanimaale; seal oli tal väike pesa selle mehe akna kohal, kes muinasjutte oskab vesta, sellele ta laulis „vidiit, vidiit!“, ja sealt me kogu selle loo saimegi.“

See muinasjutte vesta oskav mees polnud keegi muu kui Hans Christian Andersen. Ja 1835. aasta aprillis pani ta tõepoolest paberile uue muinasjutu – loo lilleõiest sündinud tüdrukust, kes oli õrn, armas ja kena, aga kes polnud pikem kui põial, mistõttu H. C. Andersen andiski talle nimeks Pöial-Liisi. Muinasjutt Pöial-Liisist jõudis „Lastele vestetud muinasjuttudes“ lugejate kätte samal aastal enne jõulupühi, 16. detsembril.

Ta oli tõesti olemas

Väidetakse, et selle muinasjutu peategelasel on ka oma prototüüp – tütarlaps, kelle nimi oli Hanna Henriette Friederiche Wulff.

Toonases Taani kuningriigis oli Wulffide perekond tuntud teatud. Pereisa Peter Frederik Wulff tegutses kuningliku merekooli juhtimisega. Kui ta parajasti meremehi ei utsitanud-kamandanud, tegeles ta tõlketööga: kontraadmiral on taani keelde tõlkinud W. Shakespeare'i näidendeid ja muudki. Aga rikka inimesena oli tal veel tahtmist vaesemaid ja rahatuid toetada. Nii sai tema kodust H. C. Anderseni üks koolipõlveaegne kodu. Oma esimese tõelise jõuluvaheaja 1825 veetiski ta admiralii juures Amalienborgi lossis. Sellest ajast pärineb Anderseni mälestustes tänutundelisi ülestähendusi. „Missugust elumuutust tähendasid mulle need mõned päevad, mil pääsesin rektori

katuse alt välja Kopenhaageni koju, kus kõik oli nii maitsekas ja puhas, kus olid olemas kultuurse maailma kõik mugavused ja mõnud. See oli admiral Wulffi kodu, kelle abikaasa oli ema kombel minusse kiindunud ja kelle lapsed võtsid mu sõbralikult oma seltsi.“

Nende laste hulgas oli ka vanim, 1804 sündinud Hanna Henriette Friederiche, hellitavalt Jetteks kutsutu. Üllatuslikult väik-

Henriette Wulff

est kasvu pödura tervisega küürakas tütarlaps, kes ei lasknud ometi elul ennast muserdada. Lapsepõlvest peale võitles ta tulisel ebaõigluse ja vägivald vastu, kuid oli end sidunud ka kunsti ja kirjandusega. Nende huvide ajal õppis ta ära inglise, prantsuse ja saksa keele. Ühine huvi kirjanduse vastu tegi tulevases muinasjutukuningast ja Jette suured sõbrad. H. C. Andersen märkis oma mälestustes:

„Wulffide vanem tütar, andekas ja rõõmsameelne neiu, mõistis ja julgustas mind kasutama julgemalt huumorit, mis oli mõnes minu luuletuses ootamatult esile tulnud.“

H. C. Anderseni ja Henriette sõprus kestis mitu aastakümnet. Kuni saatusliku merereisini, millest Jette oli kaua unistanud. 1858. a. sügisel astus Henriette aurulaeva „Austria“ pardale, et sõita Ameerikamaale. Kuid sinna ei jõudnud ta kunagi. – Põhja-Atlandil puhkes „Austriat“ tulekahju ja 13. septembril 1858 nõudsid vetesügavused laeva endale. Kaasas 452 inimest...

H. C. Andersen oli Hanna Henriette Friederiche hukkumise vapustatud. Kaotusvalu saatis kirjanikku kaua, aga samas oli talle lohutuseks see, et ta oli selle ärkse olemisega inimese siiski maailmale tuttavaks teinud. Ennekõike Pöial-Liisina.

Esimest korda jõudis Pöial-Liisi kuju illustratsioonile 1849. aastal. Kui hoolikalt võrrelda Jette portreed taani kunstniku Vilhelm Pederseni (1820 – 1959) joonistatud Pöial-Liisiga, siis on Jette näojooned seal selgelt ära tuntavad.

Eesti keeles ilmus „Pöial-Liisi“ esmakordselt 1877. aastal Järvamaa mehe Wilhelm Friedrich Eichhorni (1827 – 1896) tõlkena kogumikus „H. K. Andersen'i Ennemuistsed jutud: 1. jägu“ pealkirjaga „Pöial-Leene“. Pöial-Liisina tunnevad meie muinasjutusõbrad väikest lilleneidu 1906. aastast. Siis pani niisuguse nime talle Liina Grosschmidt (1872 – 1952).

Aga olgu selle nimega kuidas on. Nii väarikas eas neidu tasuks tema juubelil igatahes meeles pidada. Seda enam, et ta on ju meie kõigi ühine hea lapsepõlvettuttav!

Wulffide vanem tütar, andekas ja rõõmsameelne neiu, mõistis ja julgustas mind kasutama julgemalt huumorit, mis oli mõnes minu luuletuses ootamatult esile tulnud.

Mustkunsti ajalugu

Tere taas! Jälle on üks aasta selja taha jäämas ning uus ja loodetavasti veelgi parem ees ootamas. Enne seda tuleb loomulikult tähistada talve ja koolivaheaja algust ning kostitada jõuluvana. Tegelikult võib viimati nimetatut pidada maailma suurimaks illusionistiks – ta suudab korda saata seletamatuid imesid ning pakkuda meelelahutust ja rõõmu nii lastele kui täiskasvanutele. Tavalisest mustkunstnikust eristab teda vaid punane kuub ning pikk valge habe. Mis muidugi ei tähenda, et mustkunstiga esinedes ei tohiks sellist kostüümi kanda.

Kahjuks on jõulud viimasel ajal muutnud kommertspühaks, selle ilusa traditsiooni abil püütakse oma kaupu müüa ja reklaamida ning kogu südamega kipub kaduma ja rahamured on just sel ajal kõige suuremad. Tõeline jõuluvana ei kingi aga kunagi kellelegi raha, palju õnnelikumaks teeb kingitus, mis peidab endas ka üllatust. Juhuks, kui aga selline imeasi peaks sündima ning kingikotist vaatavad vastu krõbisevad paberid ja kõlisevad mündid, on allpool väike õpetus, mida liigse rahaga ette võtta. Kuigi vaevalt keegi selleks nõuandeid vajab.

Teilt aga, kallid lugejad, ootan ma möödunud aasta kohta tagasisidet. Loomulikult võite kirjutada, kuidas endal aasta 2005 möödus, kuid tõeliselt huvitab mind Hea Lapse mustkunstilehaga seotu – mis meeldib, mis mitte, mis võiks paremini või teistmoodi olla, kas ja millist trikki oled ise proovinud, kuidas see välja on tulnud ning millest järgmisel aastal lugeda tahaks. Vastuseid ja miks mitte ka küsimusi ootan ma aadressile:

mustkunst@ande.pri.ee.

Lumepäikest
ja ilusaid pühi, Ande

H. Trikk

Mustkunstnik vaatab nukra näoga publikusse ning küsib: „Ega teist keegi ei saaks laenu teha? Ega ma paberit tahagi, senti-dest piisab täiesti. Teate, kõht on väga tühi!“ Keegi publiku hulgast nõustubki maagile paar münti laenama. Esineja võtab kroonise sõrmede vahele, silmitseb seda ja lausub: „Kindlasti arvasite, et ma lähen nüüd poodi ja ostan endale saia-leiba. Kui nii, siis pean kahjuks tõdema, et te eksisite. Ma pistan selle mündi siinsamas nahka, sõna otseses mõttes.“

„Need vanad, hõbedased mündid läksid palju kergemini naha vahele...“

Mustkunstnik käärib vasaku käise üles, toetab küünamuki lauale ning kaelaba kukkale, võtab raha paremasse kätte ja hakkab seda vastu kätt hõõruma. „Teate, toitu pole vajagi osta, münthe naha vahele hõõrudes saab palju tugevamini söönuks,“ kommenteerib ta oma tegevust. Äkitselt kukub münt sõrmede vahelt lauale. Mustkunstnik korjab selle kiiresti vasaku käega üles, pistab paremasse kätte, hakkab uuesti hõõruma ning ütleb: „See ei tule alati kohe välja, käe peab enne soojaks saama...“ Taas kukub münt lauale ja mustkunstnik korjab selle uuesti üles ning jätkab hõõrumist: „Tegelikult pole mu kõht hetkel väga tühi ka, ma alles söin...“ Ja jälle kukub kroonine lauale, mustkunstnik korjab selle üles ning hakkab hõõruma: „Need vanad, hõbedased mündid läksid palju kergemini naha vahele...“ Juba neljandat korda kukub münt lauale, kuid esineja ei kaota siiski täielikult lootust: „Kui ka seekord ei õnnestu, jääb teil kahjuks nägemata, kuidas mustkunstnikud söövad... Oodake! Ma tunnen, et nüüd hakkab juba minema... Peaegu... Veel veidi...“ Ja münt kukub taas lauale. Seda üles korjates ning hõõruma hakates ütleb maag: „See oli nii napilt, et ma lihtsalt pean veel kord proovima. Tundub et seekord läheb õnneks, pool mündist on juba naha all...“ Mustkunstnik kiirendab hõõrumist ning hüüab järsku võidukalt: „Korras!“ Ta näitab oma mõlemat kätt publikule ning münt on tööpoolest kadunud.

Illusionist naeratab rahulolevalt – tema kõht on nüüd täis.

Selgitus: Saladus peitub mahakukkunud mündi üleskorjamises. Iga kord võtab mustkunstnik selle laualt vasaku käega ning paneb alles siis paremasse. Viimane kord jääbki sent aga vasakusse pihku, kust on hea seda krae vahele libistada. Loomulikult peab selleks särk püksis olema, muidu kukub kõlisev metallraha lihtsalt põrandale ning kogu trikk ongi rikutud.

Mustkunstnik Ande

Tere!

Koolis tehakse vahetunnis nii mõndagi. Muidugi ennustatakse ka tulevikku. Selleks valmista tabel, millel on numbrid ühest viieni ja vastavad kirjutised. Lase siis teistel valida üks number ja saad neile selle järgi ennustada edaspidist elukäiku.

I Millise mehega sa abiellud?

1. Kuningas
2. Kerjus
3. Sibi
4. President
5. Praegune parim söber.

Parem on ennustada nii, et korraga vastab ainult üks sõbranna, siis ei saa teised kohe tema järele ahvida. Kui su sõbranna ütleb, et kavatseb abielluda number kolmega, siis on tema tulevane muidugi sibi. Miks ka mitte, eks?

II Kus toimuvad teie pulmad?

1. Prügimäel
2. Koolisööklas
3. Lossis
4. Suvilas
5. Rootsi laevas

Su sõbrants vastab näiteks, et valib number kahe. Siis toimuvad ta pulmad koolisööklas. Seal on kindlasti päris odav pidu pidada, sest leivatükke jääb iga päev kõvasti üle!

Liis Kippar,
Marge Pärtel,
Kaia Põosaste,
Heleen Kurvet,
Alice Kääramees
Tallinna Saksa
Gümnaasiumist

III Missuguse kingituse su tulevane mees sulle annab?

1. Närtsinud võilille
2. Prillid, millele on kogemata peale istunud
3. Auto
4. Maja
5. Hammustatud võisaia

ENNUSTADA VÕIB KA SÖRMEDE ABIL

Näiteks inimene, kellel on keskmine sõrm kõigist suurem, elab kaua ja õnnelikult. See, kellel on väike sõrm väga pikk, on suur ahnepäits. Siis, kui põial hoidub teistest sõrmedest eemale, saad miljonäriks. Kellel on väga pikad sõrmed, see saab tulevikus kuulsaks muusikuks. Kui sõrmeküüned öitsevad, siis on oodata häid uudiseid.

Ennustused saatis Liis Tallinnast

Tere!

Tuleta meelde, mis on sinu tähtkuju, siis vaata siit järele, mis on sinu õnnekivi, õnnelill ja õnnenumber!

Ambur – safiir, saialill, number 7
Kaljukits – oonüks, kannike, number 3
Veevalaja – granaat, jasmiin, number 2
Kalad – ametüst, lillia, number 6
Jäär – rubiin, levkoi, number 7
Sõnn – safiir, gladiool, number 6
Kaksikud – teemant, sirel, number 5
Vähk – smaragd, pojeng, number 2
Lövi – topaas, punane roos, number 4
Neitsi – nefriit, nartsiss, number 10
Kaalud – opaal, nelk, number 8
Skorpion – rubiin, iiris, number 9
 Muidugi pole keelatud ka teisi lilli sulle kinkida, kuid küll sa näed – kõige rohkem õnne toovad ikka need, mis siin on kirjas!

Maris
Tallinnast

MÕNED SALMIKULUULETUSED MINULT!

...
 Elu on võitlus,
 tunnete mäng,
 rõõmude heitlus,
 murede säng!

...
 Naera ja tantsi,
 kui rõõmustad sa,
 nuta vaid siis,
 kui sa muidu ei saa!

...
 Kui leiad parema,
 mind unusta!
 Kui leiad halvema,
 mind meenuta!

...
 Ahvil pähe kukkus palm,
 sellest saigi viimne salm!

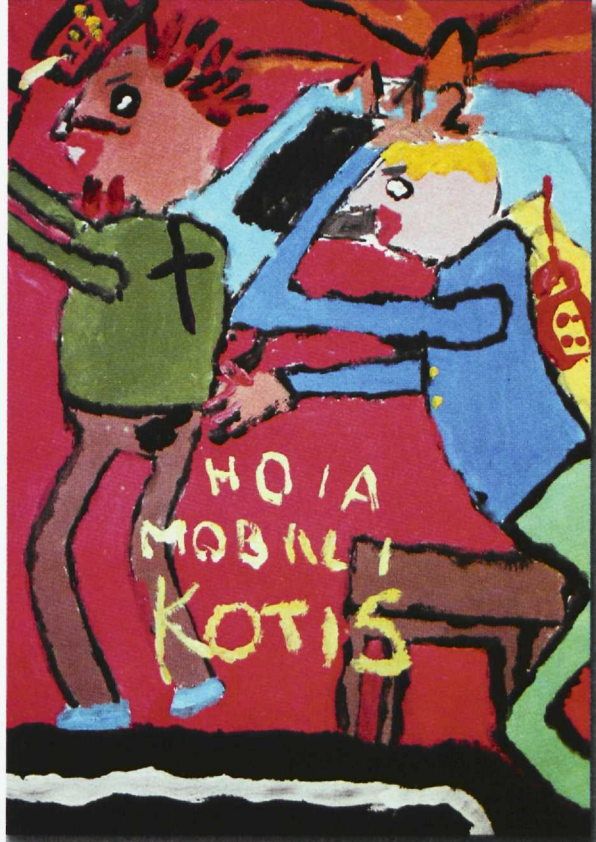
Laivi R. Tartumaalt

Koolimullid

I koht - HANNABEL HOOLMA

II koht - KAUR KIKAS

Tuhat ilusat moodust **TELEFONI** hoidmiseks!

Kui Jukult küsiti, kuidas saaks tänavalt kõndides iseendaga kõnelda, nii et ümberkaudsed sind imelikuks ei peaks, vastas tema: **"Muretse endale mobiiltelefon!"**

Seda mõtet on tänaseks juba väga-väga paljud inimesed kuulda võtnud. Mobiiltelefon sobib ka paljuks muuks kui iseendaga kõnelemiseks: selle abil saab sidet pidada oma perega, sõpradega - kõigiga, kes meile on elus vajalikud.

Taskutelefon on saanud meie igapäises elus lahutamatuks kaaslasel. Aga mis seal salata - nii laste kui ka täiskasvanute seas leidub ka selliseid, kes petukaubaga või koguni toore jõuga selle meie lahutamatu kaaslast oma põue pistavad.

Falck Noorteklubi ja Rahvamobiil Zorro algatasid projekti, mille eesmärgiks oli ennetada mobiiltelefonide vargusi õpilaste hulgas. Joonistuskonkurss „**Hoi oma telefoni!**“ tõi pintsleid ja pliiatsid pikku enam kui tuhandele lapsele üle kogu Eesti, osavõtjaid oli 123 koolist! Toid hindas žürii, kuhu kuulusid kunstnik Raivo Järvi, teleseriaalist „Kodu keset linna“ tuttav Henri Tamm, Tiina Ristmäe Eesti Naabrivalvest, Sirje Tramm politseist, Aire Johanson Falck Noorteklubist ja Ülla Sarapuu Bravocomist. Iga žüriiliige valis välja ka oma lemmiktöö.

III koht - MAILIIS KIVI

Esimese auhinna pälvis HANNABEL HOOLMA Pärnu Kuninga tänava Põhikoolist, keda Bravocom premeeris mobiiltelefoniga, teise koha sai KAUR KIKAS Emmaste Põhikoolist ja kolmanda MAILIIS KIVI Suure-Jaani Gümnaasiumist - mõlemat autasustati mp3-mängijaga. Rohkesti jagati välja ka ergutusauhindu. Joonistusi sai talvekuu lõpuni näha Tallinnas Kristiine Keskuses.

Hannabel Hoolma joonistatud plakat jõuab loodetavasti peatselt kõigisse koolidesse ja tuletab taas meelde: "Hoi oma telefoni!"

Haloo, kas ka Sina võtsid seda sõnumit kuulda?

detsember

Loe ja vaata lisaks
www.kunstikeskus.ee

TEEME ISE!

- millefioritehnikas jõuluehteid 4. detsembril kell 12:00 ja 17. detsembril kell 15:00
  - fotorealistikku maali 10. detsembril kell 15:00
- TASUTA töötoad toimuvad Sally Stuudio Kunstiteadlikkuse Keskuses Aia 13B Tallinn
 Info 641 8518
www.kunstikeskus.ee/sally

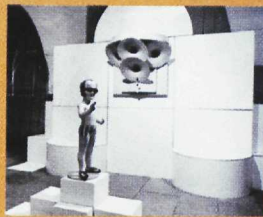
Tartu Kunstimuseumis jätkub loengutsükkel moodsast kunstist, mis käsitleb teemasid II maailmasõja lõpust kuni praeguse postmodernismi ajastuni. Loengusari tõstatab esmalt küsimuse, mis on üldse moodne või kaasaegne kunst. Kes otsustab selle üle, mis on kunst, mis mitte? Miks ja millal avardus kunsti mõiste nii, et on segadusse ajanud kunstipubliku? Info 744 1080
www.tartmus.ee

KU-s on kunst!

Kunstihoone kultuuriklubi "Ku-s on kunst!" alustab sügisel uute kursustega. Gümnaasiumiõpilastele: 8. ja 15. detsembril kell 18 vaatame Kai Kaljo personaalnäitust. Märksõnadeks on video ja naiskunst. Põhikooliõpilastele: 10. detsembril kell 12 vaatame Kai Kaljo personaalnäitust ning arutame, kuidas on kunstnik ennast oma videotest näidanud. Info 6441818
www.kunstihoone.ee

KUNSTIAASTA 2005

Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseum (Lai 17, Tallinn) kuni 15. 01. 2006 "Arhiiv. Tarbekunstimuseumi näitused 1982-

2004". Ülevaatenäitus läbi fotode ja esemete muuseumis 25 aasta jooksul korraldatud 182 näitusest, mida on ühtekokku külastanud 645 000 inimest.

Vaal galerii (Tartu mnt. 80D, Tallinn)

2. kuni 23. 12. 2005 Tello Anttila, Jarmo Virma-
 virta ja Lasse

Kempase tööde näitus. Kolm tunnustatud Soome akvarellisti on jõudnud oma loomingu tutvustamisega Eestisse, tuues vaatajani kolm erinevat kogemust Põhjamaade loodusest.

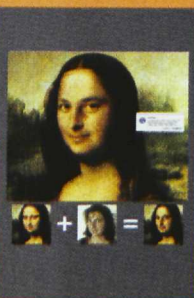

24h galerii (www.kunstikeskus.ee)

10. 11. 2005 kuni 15. 01. 2006 Mall Nukke „Urbanid ja jumalad”. Tuntud graafiku ja digitaalkunstniku

e-näitus koondab varasema urbanite-seeria ning värsked Egeuse vaated - Kreeka-muljetest inspireeritud kollaažid.

Tundmetu 21. sajandi kunstnik. FaceLift Network

Eesti Kunstimuseum Kadrioru loss - Väliskunsti Muuseum (Weizenbergi 37, Tallinn) ja Mikkelii muuseum (Weizenbergi 28, Tallinn) Kuni 15. 01. 2006

Peeter Laurits & Laurentsius „Meistriteoste varjus”. Näitusel astuvad Laurits & Laurentsius dialoogi Leonardo da Vinci, Michelangelo, Jan Vermeer van Delfti, Pieter Brueghele, Vincent van Goghi ja Fernando Boteroga ning Leonardo da Vinci kaudu omakorda Marcel Duchampi teostega. Ilusatesse Hiinast tellitud nikerdraamidesse paigutatud teosed on eksponeeritud Kadrioru lossi vestibüülis ja tualettides, millega toonitatakse kunsti asendit tänapäeva maailmas.

Meie muhe Milvi Panga

■ Missugused olid Sinu lapsepõlve jõulud?

Minu lapsepõlve jõulud erinesid kohe suuresti praegustest: siis ei lubatud ju jõulupühi pidada. Koolis käis näärivana. Kuna meie elasime Võrumaal, Antsla vallas Oekülas kõrvalises kohas, siis meil peeti siiski koduseid jõule ikka igal aastal. Kuusk toodi tuppa alati jõululaupäeval. Raadio keerati jõululaulude kuulamiseks Soome lainele. Ka kingitused saime samal õhtul. Meid, lapsi, oli peres kolm: peale minu veel vend Arvo ja õde Helgi.

■ Sinu parim jõulukink?

Meie jõuluvana jättis kingid ikka kuhugi, kust isa-ema need üles leidsid, selline häbelik oli meie jõulutaat. Mingit erilist jõulukingitust lapsepõlvest ei suudagi meenutada. Küll aga tõi jõululaupäev 1966. aastal mulle kingituse kogu eluks: sel päeval abiellusin ma Jüri Pangaga. Praegu on nii, et meie lapsed lihtsalt ei saa ema-isa pulmapäeva ära unustada, igal aastal saab just sel päeval kogu pere kokku. Lapsi on meil 3: tütreid Piret ja Rutt ning poeg Jüri. Rutil on poeg Kaarel. Meie lastel käisid ja käivad tänini päkapikud, 24. detsember on nende õhtu. Kui lapsed väikesed olid, siis toimetasid päkapikud kardina taga ikka hoolisamini...

■ Kas Sul lapsena hobisid oli?

Lapsepõlves ma ei kuulnudki sellist sõna. Elasime tavalist külalaste elu. Ja see oli tõine. Mäletan, kuidas õde oli kord väga hädas kirjandiga "Mida tegin koolivaheajal". Meil keedetati just tollal suhkrupõhiseid siirupit, ema ütles õele: "No ega sa võlssi ei või? Kiruta õi-

gust!" Mis tal, vaesel, üle jäi...

Meil olid peres viiul, kannel ja akordion. Isa mängis viiulit ja ema saatis kandlel. Õde võttis 9-aastaselt akordioni põlvedele ja hakkas mängima. Mina, see keskmine, olin loomu poolest kõige aeglasem. Sellist hakkajat, keda maal kõige rohkem hinnati, minust ei saanudki... Minu meelest oli karja minnes õigem ikka raamat kaasa võtta, mitte lõngakerakorv, nagu ema soovitas.

■ Mida soovida Hea Lapse lugejatele uueks aastaks?

Olge õnnelikud, et olete praegu vaba Eesti lapsed! Võõrvõim tegi ikka väga palju haiget. Toon vaid ühe näite: minu abikaasa võeti isakodust kuueaastaselt (vend oli neljane) vanaema hoole alt ja küüditati Siberisse...

Maris Mozoley Tallinnast

MILVI PANGA

Ütle ausalt, suusamüts!

Ütle ausalt,
suusamüts!
Ütle ausalt,
on sul üts
mehekene,
vahva Jüts,
kelle nimi
Ütsmüts? *

Oi pühade pikkust!

Oi pühade pikkust!
Oi pühade laiust!
Nüüd silmale ilu
ja mokale maiust.

Päkapoisse on paksult,
seerib jõluvanu.
Igaühel on asja
kingijagaja manu.

Kiri jõluvanalõ

Meil on küündlid sorti kümme.
Siin ja sääl sais karran puu.
Üü öks põmme, päivgi tummõ,
murrõkõnõ ilmadu.

Ütte ruhmikutäüt lummõ
siin ei olõ olõman.
Saasi palli jaoski õnnõ,
pikä pühä tulõman.

Käbi ei kuku...

Käbi ei kuku...
Kukub küll
kõige kaugemale kännust!
Käbikene sõltub linnust!

Minka tettä lumõemme?
Lumbingi ei olõ jääd.
Sa jo tulõt ülehummõn
Lapimaalt säält lumõ päält.

* Ütsmüts on vahva perekonnanimi,
mida võib Võrumaal leida.

HEA LAPS

Dynamint

HIEA LAPS

Marko Matvere

Kirjanurk

Tere, sõbrad!

Selle aasta viimased auhinnasaajad on selgunud – uuel aastal jätkuvad võistlused ja auhindu tuleb muudkui juurde. Kirjutage ja joonistage meile niisama vahvasti nagu seni! Tuletan veel kord meelde, et Tartu- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse Tartu O. Lutsu nimelise Raamatukogu lasteosakonda (Kompanii 3/5), idavirumaalaste omad Jõhvi Keskraamatukogu lasteosakonda (Jõhvi, Rakvere t. 13 a, tel. 3370336) ja põhja- ning lääne-eestlaste omad Kullo Lastegaleriisse (Kuninga 6, Tallinn). Kellel on muid soovet, neil palume toimetusse kirjutada, meilida või helistada.

Teie Triibu-Liine

Ristsõna-auhindad võitsid **ANNA SAAVASTE** Viljandist ja **EVA-MARI MAHNOV** Tallinnast.

LEGO-karbid määras loosiõnn **SIMMO-EGERT JÄNESELE** Tudulinna ja **JESPER ELDE-MEELELE** Orissaarest.

BARBIDUSE
peauhinnad –
My Scene'i
nukud

– saavad **ANNA-MARIA LIIV** Tallinnast, **PILLE-RIIN KULLA** Laevast ja õekesed **AVE-LIIS** ning **KRISTIINA VESKIMÄE** ja **KÄTLIN LUHT** Paidest. Ergutusauhindad – Barbie mobiilihoidjad – saavad **LILIAN PAPAGOI** ja **MARIAN ORAV** Valgamaalt ning **KAIRI JANSON** Tootsist.

“Kahe printsi” jutujärje auhinnana saab L. Snicketi raamatu “Vilets veski” **MARIANNE SOKK** Soontaganast.

Tere, olen 12a tüdruk. Mulle meeldib teha sporti, kuulata muusikat, vaadata telekat, sõita jalgrattaga jne. Kui kirjutate, siis saate minu kohta rohkem teada. Vastan kõigile. Lemmikbänd on Vanilla Ninja, aga ka teised meeldivad. Otsin kirjasõpru –10 -13a. tüdrukuid. E-post: sipsik660@hotmail.com.

Tere kõigile! Olen lahe plika, kes sooviks vahetada postreid Christina Aguilera, Britney Spearsi jt. postrite vastu. Võite ka niisama postreid saata või kirjutada. Kirjutada võiksid kõik 11 – 14a. tüdrukud. Ise olen 12. **KERLI JÕESAAR**, Suurkalda t., Kohatu k., Harjumaa 76301.

Hey! I am a girl from Lithuania (age 15). I just want to find some new friends! **GIN-TARE**. E-MAIL: gintarekn@one.lt.

Heihopsti, kõik lugejad! Külastage Rasta-Äpu kodulehekülge! www.matmice.com/home/rasta2pu Aitäh! PS! Kirjutage külalisteraamatusse ka! **TRINZ**, e-post: rastapatsike@hotmail.com.

You, otsin sõpra vanuses 12/13. Meeldib sõpradega rallitamas käia. Msn on mul selline: raivo110@hotmail.com. Kirjutage kindlasti, ok!

NIMI: Annika (Anca, Anni, Anzu)

VANUS: 11

SÜNNA: 17.03.

HOBID: tantsimine, väga armastan vett ehk siis ujuda.

LEMMIKFILM: “Titanic”, “Kole koiott”

LEMMIKBÄND: Vanilla Ninja:)

LEMMIKLAULJA: Laura, Ines, LeAnn Rimes (talt aint “Koleda kojoti” laulud)

E-POST: a9v8@hotmail.com

AADRESS: Valgamaa 68225,

Kalme küla, Toosi talu

Tsau! Olen 11a poiss Raplamaalt. Kirjutage mulle! **D RAIGO**, Keskuse 13 – 10. Kaiu v., Raplamaa 79301.

Jou, raffas! Olen 17a. poiss ja olex tahtmist leida uusi tutvusi. Reidis, muide, olen shadowman007 ja kurrake siia või siis reiti! Olen väga rõõmsameelne poiss ja energiat mul jätkub! Tervan Laitse raffast: [Hiphoppar shadowman007@hotmail.com](mailto:Hiphoppar_shadowman007@hotmail.com)

Tere! Olen 16a tüdruk. Kirjutage mulle, vastan kõigile! Mulle meeldib tantsida, reisisida jne. **RAGNE HOLSMER**, Keskuse 13 –10, Kaiu v., Raplamaa 79301.

NIMI: Anett

VANUS: 12

ELUKOHT: Kuressaare

SOOV: leida endale kirjasõpru vanuses 12-14 a.

E-MAIL: netike14@hotmail.com
www.rate.ee/users/inter-NETT

Tere! Otsin sõpra vanuses 7-11. Olen 9-aastane tore plix. Rate linnukene100. **Hotis keilaplix12345**. MSN: **Deborakoit-96@hotmail.com**. OOTAN!

Tere! Ma tahaksin endale sõpra. Olen ise 9 aastane. Kui tahate mind sõbraks, siis saatke e-mail või lisage msn-i. E-maili ja msn-i aadress on aneta001@hotmail.com.

Tere! Ootan kirjasõpru, nii poisse kui ka plikasid vanuses 11 – 16a, minu e-mail on lilian.truu@mail.ee. Minu msn on roosinupp10@hotmail.com. Kirjutage mulle!

Tere! Mina olen Maarja-Hellen ja ma sooviksin leida omale kirjasõpra! Minu e-mail on maarja.maarja@mail.ee ja msn on maarja96@hotmail.com. Kirjutage mulle ja saame sõpradeks!

Tere! Otsin 11 – 13a. sõpra. Minu rate on monika100 ja msn on s_monika_71@hotmail.com. **MONIKA**.

TALLINNA LASTE TURVAKESKUSE JA LINNAVOLIKOGU JOONISTUSVÕISTLUSE “TALVERÕÖMUD TALLINNAS” VÕITJAD ON

Helena Veltson Tallinna I Internaatkoolist, **Hanna Maria Mölder Rocca** al Mare Koolist, **Ramisa Priimägi** Audentese Erakoolist ja **Harli Haan Kristiine** Lasteaed-Algkoolist (1. – 4. klass) ning **Laura Berta Vahtra** ja **Monika Härma** Tallinna Prantsuse Lütseumist, **Anna Dubinina** Karjamaa Gümnaasiumist ja **Katy-Karmen Keskسالu** Tallinna Ühisgümnaasiumist.

Ajakiri „Hea Laps” pani välja ka oma-poolse auhinna, mille saab juba neljandat aastat joonistuskonkursil osalenud **Emil-Marvin Mikk**.

NUKUTEATRIS on nüüd oma tükk ka kõige pisematele

Kui sul on väikesi õdesid-vendi, siis heida kindlasti pilk Nukuteatri mängukavale (www.nukuteater.ee), sest nüüd on repertuaaris ka selline tükk, mis on mõeldud kõige pisematele. Lustaka loo põrsakesest kirjutas ja lavastas Nukuteatri raudvaraks nimetatud kuldaväärt näitleja **Helle Laas** ning lisaks nukustaarile endale mängivad nukukudega veel **Are Uder** ja **Riho Tammert**. Jõulude aegu aga näitab teater Anderseni muinasjutulavastusi, mis on kahtlemata huvitavad ka koolilastele.

Päikeseline NO94

Kas oled mõelnud, et muinasjutud on tegelikult niisama põnevad, mõned ehk põnevamadki kui seiklusfilmid? Tuleb ainult osata neid kuulata. NO94 teatri lavastuses "**Kaks päike**" pajatavad-mängivad **Tambet Tuisk**, **Gert Raudsep**, **Jaak Prints**, **Kristjan Sarv**. **Jaan Kaplinski** tõlgitud muinasjutte nii haaravalt, et lausa kahju, kui unenäoline päikeste-tund mööda saab. Muinasjutud lavastas **Andres Noormets**.

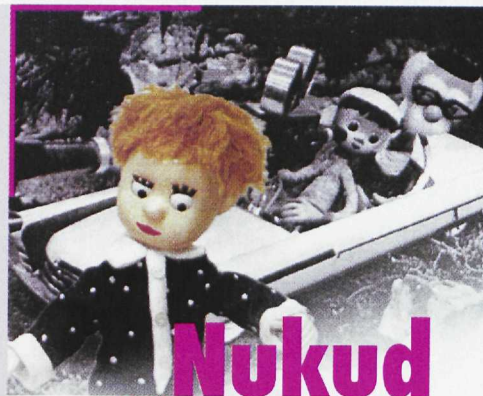
Ilus punkt Anderseni-aastale

4. septembril avati **Kullo Lastegaleriis** suur H. C. Anderseni 200. sünnipäeva-aasta näitus, mis on üks ütlemata ilus ja värviline punkt aastaringsele muinasjutulisele kunstitegemisele ja mis saab teoks koostöös Taani Kultuuri Instituudi ja Eestimaa keskraamatukogudega. Galerii ise asub samuti muinasjutuliselt vanaaegsetes ruumides, ning kes saab tulla 11. detsembril toimuvale perepäevale, see saab osa võtta mõnusatest galeriitundidest ning meisterdada muinasjututegelaste kokkutuleku pildi.

Näitus jääb avatuks 31. detsembrini ning seejärel rändab 100 parimat tööd Taani Kuningriiki, et sealsedki lapsed saaksid näha meie õpilaste meistritöid. Muide, näitusele läks ka 15 Hea Lapse suvist võistlustööd – muudkui vaadake ja imetlege!

Mida veel teatrid pakuvad?

Pärnu Endla teater mängib jõulutükina "Kaval-Antsu ja Vanapaganat", mille on rahvajuttude ainetel kirja pannud Kiti Kaur. Tartu Vanemuises saab näha lasteklassikat – Eugen Kapi ilusat laste-ooperit "Talvemuinasjutt". Viljandi Ugalas mängitakse Komei Tšukovski ainetel tehtud lavastust "End-Sa-Pese", Vat Teatris võib näha Aare Toikka seatud Ellen Niidu lastelugu "Ats ja Pille-Riin". Estonia pakub jõluetendusena Villu Valdmaa-Neeme Kuninga "Mariat, Joosepiti ja inglimest" ning Eesti Kontsert lubab koolivaheajaks karu lavale – Villu Valdmaa lauludega etenduse nimi on "Karul koolivaheajaks".

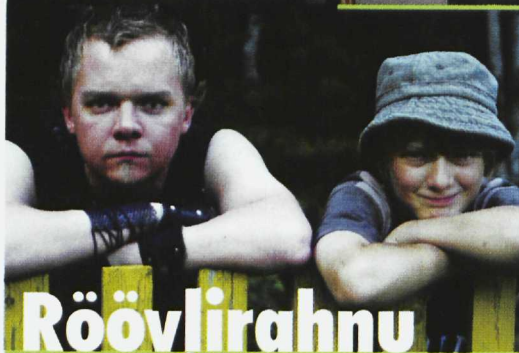

Nukud said uue maja!

Surume käppa karu Lillekäpal, Tiia Toometil ja teistel nukusõbralikel tartlastel! 2. detsembril avanesid Tartu Mänguasjamuuseumi filmi- ja teatrinukkude maja! Pea meeles aadressi: Tartu, Lutsu t. 8 – seal on kindlasti jõuluvahetajal vahva ringi mütata!

Hilissügisel messil "Laps ja pere" panid sajad lastekäed – sealhulgas ka meie sõprade ja sugulaste omad – osavasti kokku isemoodi kunstiteose: legoklotsidest Hans Christian Anderseni portree! Sellel messil kohtus, muide, Triibu-Liine ka mitme meie sõbra ja sugulasega – neid võis ära tunda Kirke tehtud näomalingute järgi, mis jõudsid ka teiste ajakirjade veergudele. Kõik on kunst! Kunst on kõik!

Legoklotsidest HANS CHRISTIAN!

Röövlirahnu Martin sai pika pai!

Rene Vilbre film "Röövlirahnu Martin" võitis Lübeckis toimunud Põhjamaade filmifestivalil laste- ja noortefilmide kategoorias. Auhindu anti selles kategoorias välja kahe žürii poolt: laste ja täiskasvanute žürii. "Röövlirahnu Martin" pälvis täiskasvanute žürii auhinna. See on esimene Eesti film, mis on saanud sellel festivalil auhinna. Laste- ja noortefilmide kategoorias osales 11 võistlustööd.

Kaua oodatud kaunikene!

Tänu Krista ja Kaisa Kaera innukale tööle ja kirjastuse Varrak nobedusele jõudis 26. novembril raamatulettidele J.K. Rowlingu kuues Potteri-sarja raamat "**Harry Potter ja Segavereline Prints**". Pole vist raske ära arvata, millega meie sajad Potteri-fännid oma koolivaheajaga sisustavad...

Köögi-Kata

Suu magusaks ja nägu naerule!

Teadagi pole magusad asjad pooltki nii tervislikud kui toored juurviljad ja muud seesugused jänkupoja rõõmuroad. Aga pühade puhul võib natuke ka maiustada – igatahes soovivad tragid tüdrukud meile üht-teist eriti mõnusat. Mm-mm... Mõistusele pidavat magus ka vahel hästi mõjuma. Nii mõned tundmatuks (ja siiski saledaks) jääda soovivad isikud on väitnud!

Eliise eriline beseevah

/neljale/

- Vaja on:
- 50 g tumedat šokolaadi
  - 3 dl vahukoort
  - 8-10 keskmise suurusega beseed
  - või 25 väikest beseed
  - 1-2 banaani

Sulata šokolaad. Vahusta vahukoort. Lao beseed küpsised, viilutatud banaanid ja vahukoort kihiti sügavasse serveerimisnõusse või laia madalasse kaussi. Nirista beseed vahele ja peale sulatatud šokolaadi. Serveeri kohe.

Triinu suussulav šokolaadikreem

/4-le maiasmokale/

- Vaja on 4-le inimesele:
- 6 "aknakest" šokolaadi
  - kakaod
  - kohupiima.

Pane väiksesse tassi kohupiima ja selle peale kakaod. Viiluta lõikelaua peal šokolaad väikesteks viiludeks ning kalla tassi. Seejärel sega kõik läbi ja lase umbes 5 minutit külmkapis (mitte sügavkülmas) seista ja ongi valmis!

Mari maailmatu hea šokolaadikook

- Vaja on:
- PÕHI:
- 3 muna
  - 2 dl suhkrut
  - 150 g margariini või võid
  - 150 g mõru šokolaadi
  - 2½ dl nisujahu

- KAUNISTAMISEKS:
- 10 g mõru šokolaadi
  - 25 g kookosrasva
  - 75-100 g valget või piimašokolaadi

Klopi munad ja suhkur kohevaks vahuks. Sulata potis rasvaine, šokolaad ja jahu. Lisa kuum segu munavahu hulka. Kalla taigen määratud riivsaiauga üle puistatud lahtikäiva äärega vormi, mille läbimõõt on umbes 24 cm. Kõpseta kooki ahju alumises osas 250 kraadi juures umbes 10 minutit. Lase koogil vormis jahtuda – ahjust võttes on kook veel pehme ja kleepuv, aga taheneb jahtudes.

Kaunistamine: sulata tume mõru šokolaad kuuma vette asetatud potis või mikroahjus. Kata kook šokolaadiga enne, kui see on jahtunud. Sulata valge või piimašokolaad samuti nagu tume. Kalla see paberitootusse. Pigista sellest koogi pinnale ringid. Tõmba hambaorgiga keskelt äärte suunas kriipsud läbi mõlema šokolaadi nii, et muster tuletab meelde ämblikuvõrku. Jahuta kook külmutuskapis. Head koogisõõmist kõigile!

Pauliine popid moorapallid

- Vaja on:
- Pool pakki võid
  - kaks supilusikat kakaod
  - yks pakk teekypsiseid
  - yks klaas suhkrut

Purusta taigiarulli või köögikombainiga küpsised. Sulata või. Sega või, küpsisepuru; suhkur ja kakao kokku nii, et tuleks ühtlane mass ja veereta sellest peos ümmargused pallid. Pane need külmkappi ja lase seista. Nii lihtne see ongi.

TRIIBU-LIINE

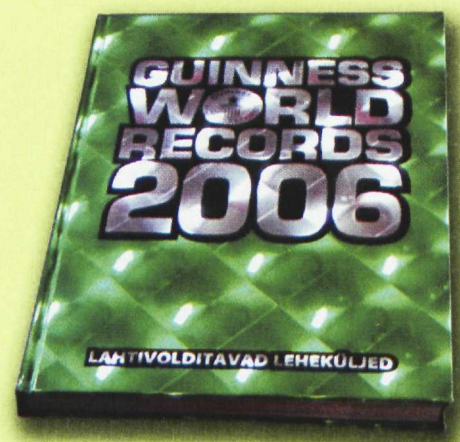
KERGED KÜSIMUSED

KÕIGILE

LUGEJATELE

- Mis Sulle meeldis 2005. aasta Heades Lastes kõige enam?
- Mis oli Sinu meelest igav?
- Mida tahaksid meie ajakirjast rohkem leida 2006. aastal?
- Keda sooviksid näha postritel?
- Missuguseid võistlusi ootad algaval aastal?

Saada vastused toimetusse enne kolmekuningapäeva! (Millal see on, see jäägu koduseks ülesandeks!) Palun kirjuta juurde ka oma nimi, vanus ja aadress, sest KÕIGI VASTAJATE vahel loosime välja hulga huvitavaid raamatuid, muuhulgas ka "Guinnessi rekordid 2006"!

Krantsist saab asja

Leelo Tungal

TEGELASED:

ÕPETAJA AIME

ANNA

AADAM

EEDI

JUKI

PAMP

RIINA

RUUDI

VAAK

YVONNE

KRANTS – uus õpilane

Päka kooli lapsed harjutavad jõulupeo ettekandeid. Nende hulgast puuduvad ainult Aadam ja vares Vaak.

KOOR (laulab õpetaja Aime juhtimisel "Peagi teel jõulutaat", vt. laululehekülget!):

Lumevaip, lumevaip katab maad
peagi teel jõulutaat!

Jõuluaeg, jõuluaeg igal pool –
peaks on valmis meie kool!

VAAK JA AADAM (tulevad jooksuga, laul jääb pooleli): Palun vabandust hilinemise pärast, õpetaja Aime!

ÕPETAJA: Vaak ja Aadam, kuhu teie siis kadusite?

AADAM: Mina aitasin vanaisal komme ja õunu pakkida! Kustas Koolisson on ju päkapikk, ja temal on praegu väga palju tööd!

VAAK: Mina tahtsin ka päkapikke aidata, aga jäin kogemata harakaga juttu ajama.

ÕPETAJA: Oi, Vaak, see polnud küll hea mõte!

VAAK (häbelikult): Ei olnud jah... Aga

(õhinal) kas teate, mida harakas rääkis?
Üllatus, üllatus!

KÕIK: Mis üllatus? Mis juhtus?

VAAK: Harakas rääkis, et meie klassi tuleb uus õpilane! Krantsi-nimeline!

JUKI: Oi, kui tore!

PAMP: Ta võiks minu pinginaabriks hakata!

VAAK: Aga ta pidi olema väga paha laps!

Hirmus ulakas poiss! Künistaja, hammustaja, kiusupunn!

Ta nimi on Krants!

YVONNE: Oi, kui õudne!

EEDI: Tulgu siis parem minu pinginaabriks – mul hea paks nahk!

VAAK: Paljudest koolidest olevat see Krants juba välja visatud... Ei tunne teine tähtigi!

RUUDI: Õpetaja Aime, kas see on tõsi?

ÕPETAJA: Jah, Krantsist saab teie uus

klassikaaslane. Krantsi isal on selline töö, et ta peab kogu aeg ühest kohast teise rändama. Ja ema elab tal kuskil kaugel....

RIINA: Oi, kui kurb!

ANNA: Kas ta on väga-väga halb õpilane?

ÕPETAJA: Tähtede ja numbritega paistab tal tõesti raskusi olema. Ehk aitate teie, lapsed, tal lugemise ja arvutamise selgeks saada?

KÕIK: Muidugi aitame!

ANNA: See on ju nii lihtne!

VAAK: Käkitegu!

ÕPETAJA: Aga näe, seal tulebki

meie uus õpilane Krants!

KRANTS (*longib aegamisi teiste suunas, käed ülbel taskus*).

KÕIK: Tere, Krants!

KRANTS (*ei tee kuulmagi*).

ÕPETAJA: Kuhu tere jäi, Krants?

KRANTS (*pahuralt*): No tere, kui tahate! (*Oma nina alla*.) Titekari!

Mis see tere ka maksab!

ÕPETAJA: Ja viisakas inimene võtab käed taskust, kui teistega kõneleb!

KRANTS (*ei tee kuulmagi*).

RUUDI: Näita, mis sul seal taskus on? (*Krants kehkitab õlgu, võtab käed taskust*.) Näed, minul on taskus väike elektronmäng. (*Võtab mängu taskust, näitab Krantsile*.) Kui vajutad number viiele, siis mäng algab!

KRANTS: Kus see number viis on?

RUUDI: Sa ei tunne veel numbreidki? Olgu, tule, ma näitan sulle! (*Võtab Krantsil sõbralikult öla ümbert kinni, viib lavalt ära*.) Veame kihla, et saad kõik numbrid paugupealt selgeks!

AADAM: Oodake, ma tulen ka! Ma võin Krantsile tähti ka õpetada! (*Jookseb teistele järele*.)

YVONNE: Paistab, et sa, Vaak, liialdasid pisut!

RIINA: Jah, see Krants polegi nii paha laps, nagu sa rääkisid! Ainult numbreid ei tunne...

ANNA: Ja näib, et ta ei oska veel viisakalt käituda...

VAAK: Harakas igatahes ütles, et väga, väga paha laps!

PAMP: Harakas ajas kägu! Luiskas!

ÕPETAJA: Tegelikult pole pahu

lapsi olemas: mõned lapsed lihtsalt käituvad halvasti! Neid pole õigel ajal õpetatud, sellepärast...

RIINA: Meie hakkame nüüd kõik Krantsi õpetama, eks!

VAAK: Aga kas tasub, kui ta niikuinii meie kooli kuigi kauaks ei jää?

ANNA: Ikka tasub! Häid lapsi on igal pool vaja!

ÕPETAJA: Nii et esimene klass võtab Krantsi kasvatamise enda peale?

KÕIK: Jah! Muidugi!

ÕPETAJA: Vaatame kõigepealt, kuidas Vaak ja Adam talle numbrid selgeks õpetavad! Aga praegu, lapsed, on meil vaja jõuluetekandeid harjutada!

Lumehelbekesed, kus te olete?

TÜDRUKUD (*viskavad õlgadele õhulised rätid, alustavad "Lumehelbekeste tantsu", taustaks klaver või lindimuusika*.)

Tantsu lõppedes jõuavad Krants,

Adam ja Ruudi tagasi, plaksutavad esinejatele kõvasti.

AADAM: Aga meil on teile uudis!

RUUDI: Jah, arvake ära, kas Krants sai numbrid selgeks või ei?

KRANTS (*uhkelt*): Kaks korda võite arvata!

VAAK: Mina arvan, et ei saanud – nii lühikese ajaga ei saa keegi numbreid selgeks!

AADAM (*Krantsile*): Kas näitame neile, Krants!

KRANTS: Olgu!

AADAM, VAAK ja **KRANTS** (*loevad rütmiliselt plaksutades numbreid*): Üks-kaks-kolm, neli-viis-kuus, seitse-kaheksa-üheksa, KÜMME! (*Plaksutamist võiks korrata – üsna temperamentselt – mitu korda, nii et teised löövad ka kaasa, ja taustaks võiks mängida muusika*.)

Krantsi eneseuhkus aina tõuseb.)

RIINA: Hurraa, Krants saigi numbrid selgeks!

KRANTS (*uhkelt*): Ühest kümneni – nagu naksti!

KÕIK: Krantsist saab asja!

PAMP: Aga kuidas tähtedega lood on?

KRANTS (*häbelikult*): Neid on ikka väga palju, kõik korraga meelde ei jää. (*Näitab oma keha-asenditega*.)

A on selline, T jälle niisugune... Kangesti keeruline värk!

ANNA: Ära muretse, küll me sulle tähed ka selgeks õpetame!

KRANT: Kas tõsiselt?

KÕIK: Jah, muidugi!

RIINA: Jõuludeni on veel päris palju aega!

EEDI: Ja pikk koolivaheaeg seisab veel ees!

VAAK: See on käkitegu! Mina õpetan sulle kohe V-tähe selgeks! (*Näitab kätega*.)

V on väga ilus täht!

ÕPETAJA: Aga kes Krantsile jõululaulud selgeks õpetab?

KÕIK: Meie! Meie kõik!

ÕPETAJA: Teeme proovi!

Lapsed võtavad end jälle ritta, laulavad laulu lõpuni.)

Laulu lõpuks on Krantski viisi selgeks saanud ja laulab rõõmsalt kaasa.

Adam ja Ruudi hoiavad sõbral õlgadest.

ÕPETAJA: Jah, Krantsist saab tõesti asja!

Häid jõulupühi teile kõigile!

KÕIK: Häid jõulupühi!

* Kui näitlejaid on klassis vähem kui tegelasi, siis võib õpetaja osa teksti ümber jagada,

Kristiina Kass

Kaks printsii

Algus eelmises numbris

Väravavalvur vaatas silmi kissitades mäe suunas, kuni märkas lõpuks kaht kuju eeslivankris istumas.

"Oh, seal on ainult paar talutüdrukut, teie kõrgeausus!" hüüdis ta kuningale. "Vaevalt nemad midagi arukat on välja mõelnud."

"Lase nad kohe sisse!" nõudis kuningas. "Ma tahan oma kõrvaga kuulda, mis neil õelda on."

Valvur lükkas värava jälle lahti ja laskis eeslivankri sisse. Kuningas sammus lossitrepist alla ja kõndis külalistele ukse peale vastu.

"Loodan tõesti, et teil on häid ettepanekuid," lausus kuningas, aga jäi siis ammuli sui tulijaid vahtima. Kaunimaid noori naisi kui lävel seisvad talutüdrukud ei olnud kuningas varem näinud. Aga see polnud veel kõik. Neid olid täpselt ühte nägu! Nad olid kaksikud!

Tüdrukud, Riina ja Liina, kummardasid sügavalt ja teatasid, et olid tulnud võistlusest osa võtma. Kahjuks oli nende eesel vana ja aeglane, seega kestis teekond mitu päeva.

"Teie kõrgeausus," ütles Riina. "Meie ettepanek on selline, et mõlemad printsid võiksid saada kuningaks."

"Te mõtlete, vaheldumisi?" küsis kuningas pettunult. "Sellist asja on ette pandud juba seitseteist korda. Noh, head ööd!"

"Ei-ei!" ütles Liina pead raputades. "Me mõtlesime, et nad võiksid olla kuningaks samaaegselt. Meie maal võiks ju olla kaks kuningat!"

Kuningas, kes oli juba jõudnud tüdrukutele selja keerata, et lossitrepist üles minna, peatus ja keeras end tagasi ukse poole.

"Kaks kuningat?" hüüatas vana kuningas üllatunult. "Kaks kuningat! Kuidas ma ise selle peale ei tulnud?"

Kuningas kutsus tüdrukud oma lossi ja käskis õuedaamidel nad kaunitesse kleitidesse riietada ja neile maitsvat õhtusööki pakkuda. Siis laskis ta välja kuulutada, et parim ettepanek uueks kuningaks on esitatud.

Printsid Rinaldo ja Leonardo kiirustasid vaatama, kes on nende probleemile lahenduse leidnud ja, näinud kaksikõdesid, armusid mõlemad silmapilkselt.

Kolme kuu pärast peeti kuningalossis uhked pulmad. Rinaldo abiellus Riinaga ja Leonardo Liinaga. Järgmisel päeval krooniti printsid uuteks kuningateks ja nende abikaasadest said kuningannad.

Rinaldost sai tõepoolest kuningas, kes oskas rahval tuju heaks teha ja naaberriikidega sõbralikke suhteid hoida. Leonardost sai aga kuningas, kes võttis kuningriigis vastu ainult mõistlikke otsuseid. Ja nende abikaasad, Riina ja Liina, olid nende nõuandjateks, alati kui lastehoidmise kõrvalt aega jäi. Kaksikutest beebidega on ju palju vaeva, mis sest, et on neli lapsehoidjat!

"Kaks kuningat! Kuidas ma ise selle peale ei tulnud?"

Jutujätk "Kahele printsile"

Kuningal oli õigus: tulija oli üks halvasti riietatud vana naine. Ta kandis turjal süsimusta kassi ja hoidis käes luuda. See ooli nõid.

"Mina kuulsin ühe kõrvaga, et teil olevat probleeme!" ütles nõid krägiseval häälel. "Ma lahendan teie probleemid ära ... kui te lubate mulle 10 tonni kulda, 7 tonni hõbedat ja ühe kuninga esimese lapse."

Kuningas mõtles oma raha peale, mõtles ka tulevaste laste-peale, kuni viimaks nõustus.

"See oli tark tegu," kiitis nõid, "sest paremat nõuannet ei või kusagilt leida. Kuula mind! Võta hästi palju unerohu, anna mõlemale printsile seda ühepalju ja kummal tuleb enne huulile sõna "isa", see ongi uus kuningas," ütles nõid oma arvamuse välja ja kadus.

Kuningas otsustas järele proovida. Ta rääkis asjast ka kuningannale, kes nõustus.

Kui nad esimest korda proovi tegid, siis ütlesid mõlemad pojad esimese sõnana: "Isa!" – ja täpselt ühel ajal. Nii ka teine kord, ja kolmas ja neljas... Ja nii nad seal proovivad siiani!

Järje kirjutas Marianne Sock (10) Soontaganast

OKE!

Jõulude eel on ilmselt päkapikud paljud mured enda kanda võtnud: murekirju saabus meie postkasti ainult paar tükki. Ja needki väga erinevad...

Tere!

Mul on selline mure, et ma olen oma kallimaga koos olnud juba 2 aastat ja me ei ole kunagi maganud (selles mõttes, mida arvatagi). Mida ma teen, ma kardan seda kohe, tema tahab ja mina tahan ka, aga ei julge. Mida ma teen, olex väga tore, kui aitate mind, mida ma teen ometi sis?? Appiii! Ma armastan oma meest väga, ma ise olen 16 a tüdo Tallinnast!

Teie K.

Pärast trobikonna kirjavahemärkide lisamist appikarjele tõmbas Triibu-Liine hinge ja palus vastata ühel emal, kellel on ka 16-aastane tütar.

Kalale

Kui oled tõesti alles 16-aastane, siis oled ju veel ka koolilaps ja mehel olemisest (koos kõige selle juurde kuuluvaga) oleks justkui vara rääkida. On küll ette tulnud nn. laste abielusid, kuid ega need tavaliselt kaua püsima jää, ja üks mured on ikka jäetud teismeliste vanemate kanda. Kui oled ühe poisiga 2 aastat "käinud", siis sobivad teie iseloomud arvatavasti hästi kokku. Teismeliste elus on palju igasuguseid rõõme, püüdke nendest ühiselt osa saada. Aga kui olete kindlad, et ilmtingimata peate alustama ka seksuaalset läbikäimist (selles mõttes, mida arvatagi, nagu kirjutad), siis lugege enne kindlasti läbi raamatuid ja brošüüre võimalike tagajärgede ja ettevaatusabinõude kohta. Sellist kirjandust (ja ka vahendeid) ei ole tänapäeval raske leida. Aga ega paha ei teeks, kui arutaksid oma muret ka oma emaga – varem või hiljem tuleb Sul seda teha niikuinii.

Sirje, kahe gümnasistitüdroku ema

Tere, toimetus!

Minul on mure oma sõbranna pärast. Tema õde jäi auto alla ja sai surma ja nüüd on M. täitsa imelikuks muutunud. Algul justkui polnudki ta nii kurb nagu praegu, kui juba palju aega on sellest õnnetusest mööda läinud. Mõnikord hakkab ta midagi täitsa normaalset ütleva, aga siis jääb äkki vait ja hakkab nutma. Minu ema arvas, et ma ei tohi M-le midagi surmast ega õnnetustest rääkida, ega ma ei räägi ka, aga ikkagi on vahel selline tunne, et ütlesin jälle midagi, mis ta nutma pani. Mis teemadel oleks kõige parem M-ga rääkida ja mida saaks tema heaks üldse teha?

K.

Armas sõber,

just samasuguse küsimuse saime ühelt kaastundlikult tüdrukult mitu aastat tagasi, tookord oli tegu Läänemaal toimunud autoõnnetusega. Siis tuli meile nõuannetega appi Maire Riis Laste Kriisiabist. Õnneks tegutseb Laste Kriisiabi ka praegu, nii et võiksid koos oma sõbratariga kontakti võtta kriisiabiprogrammiga, mille postiaadress on: Toompuiestee 13 - 3, Tallinn 10142 ja e-mail: info@lastekriis.ee. Kes soovib tutvuda programmi koduleheküljega, leiab selle netiaadressil: www.lastekriis.ee. Sellel leheküljel on, muide, muude artiklite seas talle ka M. Riisi kunagised nõuanded Hea Lapse lugejatele! Kui aga lühidalt seda juttu kokku võtta, siis tuleks Sul tõepoolest leinamures sõbratariga vesteldes teemasid valida, vähemalt esialgu. Kui ta aga tahab oma murest ise rääkida, siis lase tal kõnelda – nii palju kui ta soovib: seegi kergendab südant. Peamine on, et M. tunneks, et ta kõrval on inimesi, kellelt võib igal ajal tuge ja abi loota. Kaotusvalu leevendamiseks on vaja pikka aega.

Sinu sõber Triibu-Liine

Silvia Täht Saksaa Gümnaasiumist

Kuidas raha koguda?

Minu hoiukarbis on raha ja rahakogumise eesmärgi meeldetuletus. Minu rahakogumise eesmärgiks on ralliauto ja hobune. Ralliauto sellepärast, et ma hakkasin ralli noorteklasi sõitma. Kui aga sellest midagi välja ei tule, sõidan ma oma ralliautoga kodus rallit. Mu vend on nimelt rallisõitja ja temaga oleks äge võidu sõita. Hobune sellepärast, et meil on peres nii väikesi kui ka suuri hobusehulle ja ma ise ratsutan ka, nii et hobune on lausa hädavajalik. Tore oleks, kui see kõik toimiks, aga kahjuks olen ma spetsialiseerunud šokolaadi kugistamisele. Nüüd võite juba ise oletada, kuhu kaob kogu hoiukarbi raha. Ka jõulude eel on oma kulutusi, sest eks minagi pean mõne kingi ostma ja nende "mõnede" alla kuulub kaksteist kinki. Just niipalju on mul nii väikesi kui ka suuri sugulasi. Veel on üks viga: ma olen nimelt üheteistkümnenda aastane ja mul ei ole mingeid sissetulekuid. Noh, eks taskuraha mulle ikka antakse, aga laps peab vahel ikka magusat ka saama või kinno ja linnas käima. Ainuke võimalus oleks küsida raha näiteks lapsehoidmise eest, aga imelik oleks, kui sa oma pisikeste sugulaste hoidmise eest raha küsiks. Kui ma seda teeksin, oleks mul kahe nädalaga vist mingi sada koos. Kuid mu viisakas pool seda ei luba. Kuigi kõik tundub võimatuna, ma siiski soovin ja püüan edasi, et saaksin oma tahtmise teoks teha. Selline on minu hoiukarbi lugu.

Huvitav oleks teada, kas ka teised lapsed raha koguvad? Kas teil on ka oma eesmärk olemas?

Kristiina Suigusaar Harjumaalt

Kuidas ma Itaalias ära kadusin

Aasta tagasi olime perega Itaalias San Remo lähedal. Me ei elanud päris hotellis, vaid üüritud korteris. Ühel päeval sõitis ema ära Firenzesse. Meie jäime isaga – mina ja väike öde. Tema oli kahe aastane ja parajasti haige, sellepärast ei saanud issi poodi minna. Ta saatis minu süüa ostma. Hakkasin minema, kuid ei pööranud õigest kohast ära. Käisin umbes pool tundi ringi, aga poodi ei leidnud. Mul hakkas natuke hirm, aga nutma ma ei hakanud. Tee peal tuli mulle vastu palju neegreid, kes tahtsid mulle oma kellasid müüa, ise naeratades.

Ma sain aru, et olen eksinud, aga helistada ma ei saanud, sest minu telefon oli tühjaks saanud.

Läksin ühte väikesesse poodi ja ütlesin inglise keeles, et olen kaotanud õige tee poodi. Kahjuks ei saanud poemüüja inglise keelest aru, ta tuli koos minuga tänavale ja palus ühelt naiselt abi, et ehk see oskab inglise keelt. Ka tema ei osanud. Aga ta helistas ja kutsus oma mehe. Mees tuligi kohale ja ma rääkisin talle, mis on minuga juhtunud. Mees kuulas mind ära ja helistas politseisse. Politsei viis mind jaoskonda, seal istus üks hästi paks, aga lahke politseinik, kes muudkui sõi kommi ja kooke. Ta pakkus neid ka mulle. Mulle pandi üks politseimüts ka pähe, sest nad arvasid, et siis ma pole nii kurb. Ega nemad ka ei osanud eriti inglise keelt, rääkisin neile, millisesse poodi tahtsin minna. Selle poe nimi oli Standa, aga politseinikud ütlesid, et selle nimega poode on väga palju.

Siis viisid nad mind autoga ühte neist vaatama ja õnneks see oligi õige. Samal ajal oli isa tulnud mind otsima ja oli just jõudnud sinna poodi. Olin väga õnnelik, kui teda nägin!

Aga politseinikud nõudsid isalt minu passi, sest nad arvasid, et võib-olla ma olen röövitud. See oli neil muidugi väga rumal mõte, sest mina olen oma isaga ühte nägu, pass oli aga ema käes. Isa helistas talle ja ema leidis ühe autopoe tee äärest, kust sai saata faksi-ga politseile minu passi koopiat. Siis oli asi korras. Ja lõpuks ütlesid politseinikud: "ALLA 14-AASTASED EI TOHI ITAALIAS ÜKSI RINGI KÄIA!"

Caroline Hildebrand (10)

Luulehobu lehvitab tiibu!

Kas pole nii, et vahel tahaks olla kõigest üle – kooli- ja kodumuredest, väikestest näaklemistest ja vingest talvetuulestki? Paljud inimesed lülitavad end tavaelust välja arvutiklahve klõbistades. Kuid mõned võtavad kätte ja lendavad luulehobu tiivul kõrgustesse.

Et luulehobu ehk Pegasus on üks imeline olevus, sellest on saanud aru

nii nukumeistrid kui ka filmitegijad.

Meiegi järgmiseks ülesandeks on luuletuse kirjutamine. Hüppa aga mõttes Pegasusse selg ja kirjuta üks ilus luuletus... näiteks Eestimaast või oma kodukandist... või millestki muust südamlisest ja lähedasest.

Kes aga kardab, et Pegasus tema hoole all

hakkab takka üles lööma, need võivad sama hästi ka joonistada.

Barbie®

Teie loomingut
ootame toimetusse
5. jaanuariks 2006.
Parimatele auhinnad
Rimonnelt!

Maaletooja: **RIMONNE**

VALGE KAHVLI ORDU

<http://vko.ande.pri.ee>

Kiisu abipalvele vastates tõttasid Valge Kahvli Ordu liikmed üheskoos Allilma, et leida vastus küsimusele: miks on kassitõugu Kiisu vanemad inimesed?

Põrussse jõudnud, leidsid kangelased kiiresti üles allmaajõe, mille teisel kaldal ootas Jan PoolBanan, Saatana isiklik värvavaht. Seal oleksid Ordulased peaaegu kivikujudeks muutnud, kuid Saatana käsk sundis Jani alistuma ning meie kangelased pääsesidki Põrguvalitseja jutule...

Kas teie oletegi Saatana?
See kurikuulus saatana,
kes tahab vaid halba?

Tere tulemast minu kuning-
riiki, surelikud! Miks te nii
üllatunud nägudega olete?

Või Pimeduse Emand, Lucifer, Kurat,
Sarvik, Langenud Ingel, Allilma Valitseja,
Surnute Käskija. Kutsuge teda kuidas
soovite, heal lapsel ikka mitu nime. Antud
juhul on neid küll mitukümmend, eks see
ole märk headusest ja suuremeelsusest.

See on Veenus, mu
alandlik teenija. Üldiselt
on ta tore, aga kahjuks
neetult suur pugeja.
Ilmselt loodab ta tänu
oma lipitsemisele tagasi
elavate riiki pääseda.
Seda aga ei juhtu,
vähemalt mitte seni,
kuni mina võimul olen.
Mis aga teid siia surnute
riiki toob?

Me lootsime, et te saate
abiks olla. Nimelt on
meiega kaasas olevad
kassil üks küsimus,
millele ei ole võimalik
elavate hulgast vastust
leida. Ja ma mõtlesin,
et...

Sellest, mis Valge Kahvli Ordu liikmeid ees ootab ning milline on vastus Kiisu küsimusele, saad lugeda nüüdsest kodutehelt <http://vko.ande.pri.ee>

Loomade Hoiupaik

Inimestel on komme lahendada probleeme alles siis, kui need juba suureks ja keeruliseks on paisunud on. Aeg-ajalt tehakse meedias juttu loomade varjupaikadest või kõneldakse hulkuvate neljajalgsete kurvast saatusest, kuid õige pea vajub probleem jälle unustuste hõlma. Kui paljud meist mõtlevad tänaval üksikut koera mööda jooksmas nähes, mis temast edasi saab, kui paljud on valmis oma lemmiku eest vastutama, kui paljud meist leiavad aega, soovi ja julgust loomadele abistava käe ulatada?

Palusin sellest probleemist kõnelda Loomade Hoiupaiga juhatajal Jaanika Holstingil.

Loomad satuvad meile tavaliselt sellepärast, et inimesed on nad hüljanud. Hüljatakse aga loomi, kelle võtmisel ei mõtle inimene, et seda looma peab kasvatama 14 aastat ja ta kasvab selle aja jooksul suureks ja teeb kindlasti vahepeal mõne pahanduse. Väike loom on nagu väike laps, talle meeldib hullata ja igavusest pahandust teha. Last ei hakka sellepärast keegi tänavale ajama ega ajalehe kaudu talle uut ema-isa otsima, kuid loomadega käitatakse tavaliselt just nii – kui ei meeldi, annan ära või viskan tänavale,” ütleb Jaanika.

Tundub, et koerad oskavad emotsionaalsemalt „küsida” ning leiavad seepärast uue kodu kiiremini kui kassid. Koeri on hoiupaigas vähem. Sõltuvalt loomade tervisest, vanusest ja iseloomust hoitakse neid varjupaigas 1-3 kuud. Kuni 80% loomadest leiab uue peremehe, neist parkümmend looma kuus läheb Soome.

„Tallinna linn ja teised kohalikud omavalitsused, kellega meil on sõlmitud lepingud, maksavad loomade püüdmise ja pidamise eest 14 päeva, samuti katavad nad veterinaarkulud,” seletab Jaanika, „Pärast 14 päeva on kõik loomadega seotud kulutused meie kanda. Suuresti tänu annetajate abile. Suuremad annetajad on seni firmadest Rakvere Lihakombinaat, Dr Stern, Ottenhof OÜ, Tallinna Vesi, eraisikutest peamiselt soomlased ja nende firmad.”

Alates 12. eluaastast saavad loomadega jalutamisel ja koristustöödel abiks olla ka lapsed. Selleks tuleb hoiupaika eelnevalt helistada. Infot saab ka koduleheküljelt: www.loomadehoiupaik.ee

Samuti tegeleb probleemiga Eesti Loomakaitseselts, kus koostatakse nn hoiukodude võrk, kuhu ka Loomade Hoiupaik hakkab tulevikus andma loomi, kes pole 14 päeva jooksul kodu leidnud.

Hüljatud koer ja kass on reeglina stressis, kuid paari nädalaga, mil nad varjupaigas elavad, saab enamus sellest üle. Kui need loomad (eelkõige koerad) aga koju võtta, siis kontakti saavutamisel saavad nendest kindlasti truid ja tänulikud pere liikmed. Loomaga sõbrunemiseks peab ainult natuke rohkem vaeva nägema. Kutsikad ja kassipojad – nagu ka lapsed – ei tunne

veel hüljatuse mõistet, mistõttu nende kasvatamine on tavapärane. Vahel võib varjupaigas olevale loomale esineda mõni varjatud haigus, millest ei saadagi teada enne, kui uus omanik on ta endale võtnud.

Kas Teie töös on rohkem positiivseid või negatiivseid emotsioone?

„Ei ole neid sellise mõõdupuuga mõõtnud, et mida rohkem on. Küll olen aru saanud loomapidajatest inimeste sotsiaalsest saamatusest, seda nii oma looma ravimisel, steriliseerimisel kui ka poegadest lahti saamisel. Olen õpetanud inimesi, kes tahavad meile oma loomi tuua, ja milliseid infokanaleid kasutada oma loomale uute omanike leidmiseks ja soovitanud allergikutele häid ravimeid, mis aitavad nii kassi- kui koeraallergia vastu – tean omast kogemusest. Kahjuks tuleb tõdeda, et enamik loomi, kellele vanad omanikud järele tulevad, on märgistamata ja kaelarihmata ning nende omanikud ei ole midagi kuulnud vaksineerimistest. Eriti hull lugu on kassidega, kelle peale enamik peremehi ei raatsi midagi kulutada. Läbinisti positiivseid päevi ei olegi. Päeval, mil loovutame 10-15 looma, tuleb ka sisse enam-vähem sama palju. Loomulikult on meile pidupäevad need, mil saabub mõni suur annetus loomatoidu näol. Samuti oleme leidnud häid koostööpartnereid.”

Hoiupaigas kohtasin koolikaaslast Larissat koeraga jalutama minemas.

„Meil on Tallinna Avatud Noortekeskusega uus heategevusprojekt REHA, mille raames käime igasugustes kohtades: lastekodudes, haiglates, taaskasutamiskeskustes,” teatas kooliõde. „Otsustasime minna ka loomade varjupaika, et aidata töötajatel koerte-

ga väljas käia. Kahjuks pole viimasel ajal eriti aega olnud, kuid püüame seal käia kord nädala või paari jooksul.”

Larissa ütleb, et praegugi kriibib tal hüljatud koertega tegelemine natuke südant, kuid kuna enamikul projektis osalejatest on koduloomad olemas, siis on võimatu kõiki koeri koju viia, isegi kui tahaks...”

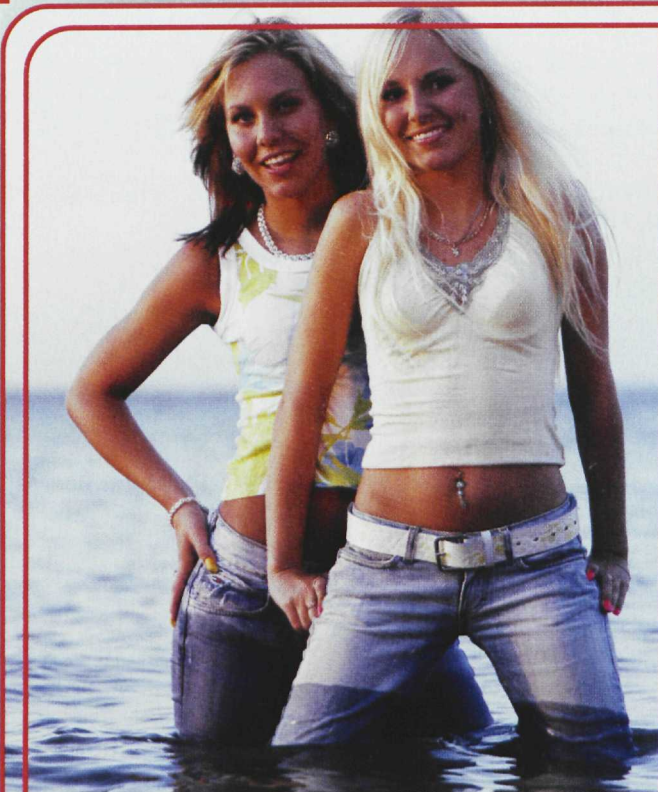
Kas teil on ka midagi naljakat juhtunud?

„Esimene kord, kui Loomade Hoiupaika läksime, ostsime koertele 3 kg viinereid, kuid neid ei lubatud koertele anda, sest neid toidetakse ainult konservide ja kröbinatega. Niisiis pidi üks tüdrukust viinerid vanasse varjupaika viima. Kuna aga viinerid olid läbipaistvas kilekotis, tegi see meile kõrvaltvaatajatena nalja. Aga juhtub ka muid naljakaid asju – küll tuleb keegi koeraga jalutamast täis ilastatud jopega, igal pool käpajäljed... Muidu on tore, saad kasulik olla!”

Sabina Zinovjeva

Ka sellel talvel rõõmustab TopTen oma kogumikplaatidel Dynamindi fänne.

■ **Kas olete oma fännidega kohtunud ja kui vanad fännid on?**

Taisi: Olen ikka! Ja tavaliselt on keskmine vanus 10-14 või umbes nii...

Mari-Liis: Ikka olen, fänne on igasuguseid. Enamasti on nad meist nooremad, kuid on ka vanemaid. Näiteks oli meil Võrust niioelda fänniklubi, mis koosnes meist vanematest inimestest! Nemad olid äärmiselt meeldejäädavad! Kuid meil on ka päris palju teisi toredaid fänne!

■ **Kuidas Dynamindil suvehooaeg möödus?**

Taisi: Suvehooaeg oli täitsa tore, ainult et päikest oleks võinud rohkem olla!

Mari-Liis: Suvehooaeg möödus kiirelt, tegevust ikka jagus. Aga usun et järgmine suvehooaeg tuleb veel hullem!

■ **Kelleks tahtsite saada väiksesena?**

Taisi: Mina tahtsin saada ooperilauljaks!

Mari-Liis: Olen alati tahtnud end siduda muusikaga. Juba 6-aastaselt ütlesin vanematele, et tahan endale oma bändi.

Dynamint särab!

Dynamint koosneb praegu kahest võrratust lauljast:

Mari-Liis Aasmäest ja **Taisi Pettaist**. Bändiliikmed valiti 2003. aastal Tartus konkursi Halley Superstaar kaudu. Oma esimese loo – “Klubi Paradiis” – lindistasid tüdrukud veebruaris 2004. See lugu kõlas ka kogumikplaadil “Kevadhitt 2004”. Samal suvel valmis bändil koos produtsent Fred Sonnega oma kava, millega esineti paljudel pidudel ja Tivoli Tuuril. Ka TopTeni plaadil “Sügishitt 2004” kõlab Dynamindi lugu – nimelt “Jätke võtmed väljapoole”. Oktoobris 2004 jõudis müügilettidele bändi 14 laulu sisaldav debüütalbum, mille valmimisel olid tegevad ka sellised popmuusikud nagu Sven Lõhmus, Lauri Laagus ja Madis Ligi.

Alguses esines bändis ka Evelin, kuid oma fännide pettumuseks lahkus ta 2005. aasta jaanuaris Dynamindist, sest pidas oma sõnul tähtsamaks koolitööd. Sellele vaatamata jätkas Dynamint esinemisi ja lindistas hulga uusi lugusid, nagu “Sinule, Kallis” (koos hea räppari Kemoga), “Tornitüdruk”, “Meil on vaid öö” jt. Dynamindi esimene muusikavideo tehti laulule “Klubi Paradiis” ja selle võib leida kogumikult Eesti Muusikavideo vol. 2.

Juuli lõpus ilmus Dynamindi uus plaat, mis kannab nime “Seitse” ja millel on lisaks 14 kuumale tantsuloole ka “Klubi Paradiis” video.

■ **Kui raske on saada lauljaks?**

Taisi: Lauljaks saamine on pikk töö ja vaev, mis kestab eluaeg... aga niiviisi on tegelikult iga asjaga. Nii et kui vähegi tahtmist on ja kui just karu pole kõrva peale astunud, siis võiks kohe väiksest peale alustada, et sinust võib täitsa midagi tulla.

Mari-Liis: Laulja tee seisneb väga palju kogemustes, hääles ja ÖNNES. Kui on hääl olemas, siis mängib väga suurt rolli õigel ajal õiges kohas olemine. Ütleme nii, et minu eesmärk on jõuda palju kaugemale, kui olen siiani suutnud saavutada. Eesmärgid on kõrged ja ees on veel pikk tee minna. Selles kõiges mängib väga suurt rolli õnn.

Kui tahad teada, kuidas vastasid Mari-Liis ja Taisi veel teistele küsimustele, siis vaata veebilehekülge <http://Dynamint.pri.ee>! Seal leiad ka ametliku fänniklubi. Soovitan huvilistel soojalt sellega liituda, sest Mari-Liis ja Taisi teavad sellest ja kindlasti toimub kunagi Dynamindi ja fännide kokkutulek, selleks, et sinna saada, tuleb end aga registreerida ja foorumis aktiivne olla.

Ja vaadake ka Dynamindi ametlikku kodulehekülge aadressil: <http://dynamint.topten.ee>.

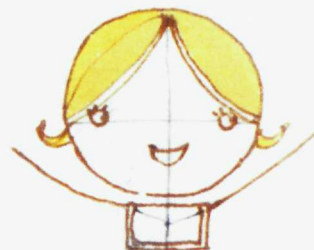
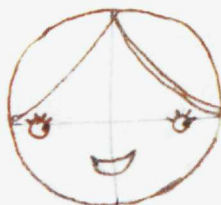
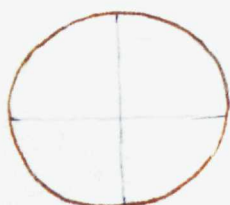
Usutles Dynamindi fännilehekülje Dynamint.pri.ee administraator Lisa Tartust

Kuidas joonistada ingliti?

Kirke Kangro

Ingli joonistamist alustame muidugi peast - pea on peasis!
 Joonista see parajalt suur, et pähe mahuks lisaks juustele
 ka hästi palju häid mõtteid - need tekib jõulude ajal ju hulgem!
 Siis tuleks joonistada veel inglisilmad ja naeratav suu.

Seejärel tuleks jõluinglile joonistada
 sobilikud riided, mis võivad olla üsnagi pidulikud.
 Ära unusta ka oreooli pea kohale joonistada!
 Nüüd värvi oma inglise heledaks ja rõõmsaks -
 ja las ta siis lendab jõulukaardile
 või sõbrale tehtud pildile!

Põnev poisteraamat

John Newbery Medaliga autasustatakse USAs kirjanikke silmapaistva panuse eest lastekirjandusse. Auhind asutati 1922 ning igal aastal läheb see parimale Ameerika Ühendriikides ilmunud lasteraamatule. **Louis Sachari** raamatule **"Augud"** anti Newbery medal 1999. aastal. Jutustus viib meid Rohelise Järve laagrisse, noorte paranduslikku kolooniasse, kus poisse mehistatakse sellega, et neid sunnitakse iga päev auke kaevama. Valesüdistustusega laagrisse sattunud Stanley Yelnats taipab, et laager ei ole mõeldud ainult poiste kasvatamiseks: auke karvatakse, sest Laagriülem otsib midagi. See on kaasakiskuv, tõsine ja samas humoorikas lugu kuritööst, karistusest ja – lunastusest.

Õnnetute lugude sari viib lapsed saeveskisse

Lemony Snicketi "Sarja õnnetuid lugusid" neljas raamat viib leidliku Violeti, raamatukoi Klausit ja teravahambulise beebi Sunny seiklema saeveskisse. Raske tööga saaksid lapsed ju kuidagi hakkama, kuid ega kuri krahv Olaf neid **"Viletsas veskiski"** rahule jätta: seekord ilmub ta välja sekretäripreiliks maskeerununa. Kes on lugenud kolme esimest raamatut ("Ahastav algus", "Roomajate ruum" ja "Avar aken"), see teab, et õnnetute lugude sari on tegelikult lõbus, põnev ja lahe lugemine. Raamatute autor Lemony Snicket aka Daniel Handler elab San Franciscos ja tunneb ilmselt ka ise neist vahvatest lugudest mõnu: sari on tal kavandatud tervelt kolmeteistkümnenda sajandi lõpust. Loodetavasti avaldab kirjastus Draakon & Kuu eestikeelsetena ka kõik järgmised põnevad lood!

Lastele naeruks ja emale lohutuseks

Eva Janikowszky raamatut „Kellesse see laps läinud on?“ sobib eriti hästi kinkida emale või isale. Esiteks – hea raamat jääb oma peresse – ja teiseks: las nad näevad, et mõnede teismelistega on palju rohkem probleeme kui Sinuga! Ungarlasest kirjaniku Janikowszky sulest on pärit veel mitu sellist lahendat raamatut, mis on täiskasvanute jaoks vähemasti sama huvitavad kui lastele: „Minuga juhtub alati midagi“, „Usu või ära usu!“, „Ole õnnelik, et on tüdruk/poiss“. Laszlo Réberi naljakad ja tabavad illustratsioonid annavad lugudele oma väikese pipratera juurde. Janikowszky ise on pidanud oma teostest parimaks just raamatut „Kellesse see laps läinud on?“ Ja tema oli tark daam!

**KINGI SÕBRALE
JÕULUKS
HEA RAAMAT!
(Kui vähegi raatsid, eks!)**

Mõmmi sugulased on ikka hoos!

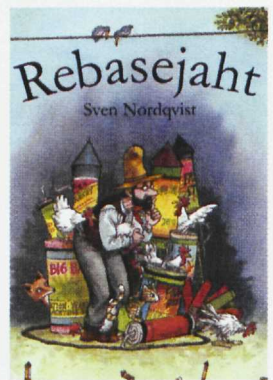
Sinu isa-ema vaatasid väikesest peast kindlasti telesarja "Mõmmi aabits" – ega vist sellist last olegi, kes **Heljo Mäni** Mõmmist ja tema sõpradest midagi ei teaks. Uues raamatus **"Mõmmi saladuslik mäng"** on peategelasteks samuti Karulaane elanikud: nimelt kirjutab Jänese-Juta ajaloolisi näidendeid selle kandi ajaloost. Raamatus on väikeste näidenditega põimunud lühilood, mis pajatavad Jänese-Jutast, ta pojakesest Jänku-Jankust, Rebase-Reinust ja teistest. Tegelasid on näitemängudes vähe, nii et neid saab iga laps oma kodus lavastada.

Lisaks näidendi- ja juturaamatule laieneb Karulaane maailm veel kalendrijuttude kaudu. Need, Mõmmi-fännid, kellel on mullu ilmunud "Leelo Leevikese jõulukalender" olemas, saavad nüüd oma kollektioone täiendada ka **"Rebase-Riho jõulukalendriga"**, mis sisaldab iga jõulueelse päeva kohta ühe väikese krutski. Karulaane peakunstnikuks on kirjastuse Tea Mõmmi-raamatute kujundaja **Epp Marguste**.

Kunstkummitus ja kaval rebane

Rootsi kirjaniku **Sven Nordqvisti** „Rebasejaht“ on lõbus lugemine ka neile, kes tegelikult küttimisest lugu ei pea. Pettsoni-taat, kes elab koos oma kassi Findusega metsamajas ja otsustab oma kanade kaitseks hirmutada rebast kohutava kummitusliku tulevargiga, osutub tegelikult heasüdamlikuks loomasõbraks. Kuidas ta käsi rebasejahil käib, seda on lugejal eriti põnev jälgida, kuna autor on – nagu meie Edgar Valtergi – ühtaegu nii mõnus joonistaja kui ka jutustaja.

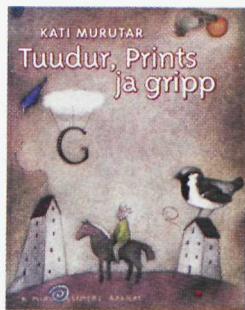

Muinasjutud ja tõsielu

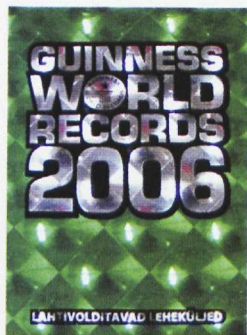
Kati Murutari raamat "Tuudur, Prints ja Gripp" peidab oma salapärasest toonides kaante vahel kolme lugu – kaks esimest on muinasjutulaadsed, kolmas aga tõsisem kui gripi nimeline haigus: see jutustab kuueaastasest Stenist ja tema perest, kelle elu on kõike muud kui õnnelik. Steni isa küll hoolib pojast (ja küllap ka kuueistkümmesest tütreast Stiinast), kuid laste emaga näikse ta läbisaamine olevat väga kehv – nii kehv, et ühel hommikul leiab Sten, et isa pole tema jaoks videolindile jätnud tavakohast tervitust ning on kadunud koos pardli, susside ja kingadega... Sten usub, et isa tuleb tagasi, kui esiku jalatsikapis seisavad jälle suured meestingad, ning neid aitab poisil leida tänaval leitud uus sõber Erlend. "Gripp" puudutab tõsiseid küsimusi, millega lapsed pärast oma vanemate lahkuminekut tegelda tuleb.

Raamat on ilmunud kirjastuse Tänapäeva sarjas "Minu esimene raamat" ja sellele on ilusad pildid teinud kunstnik Jüri Mildeberg.

Teatmeteos, mis pillub säravaid ja kummalisi kiiri

Kust võib leida kõige enam mõõdetud ja kiidetud veidrusi? Eks ikka Guinnessi rekordite raamatus! 2006. aasta väljaandest saad teada näiteks seda, et maailma pikima nätsupaberiketi (praeguseks pikkusega 14 037 m) valmistamise võttis käsile USA mees Gary Dusch 1965. aastal. Kes tahab teda ületada, see peab kõvasti pingutama: Gary kulutas nätsude ostmiseks 53 833 USA dollarit. Märksa väiksema raha eest saad osta raamatu, kus maailmatu hulk rekordeid koos piltidega kirjas. Muide, Guinnessist leiad ka mahuka spordirekordite osa!

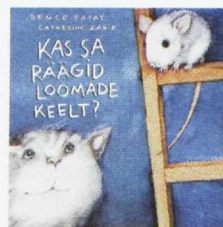
Hernetont õpetab linde tundma

Eesti Entsüklopeediakirjastus avaldas jõuludeks Leelo Tungla-Ülle Meistri raamatu „Hernetont Ernestiine“, mis pajatab väikese vapra hernetondi seiklustest aiamaal, kus tal tuleb tahes-tahmata hoolt kanda rästalaps Kristi eest. Kuna jutus esineb hästi palju erinevaid linde, siis leiad raamatu sabast ka väikese lindude välimääraraja, et võiksid edaspidi vahet teha nii tutt-, rasva- kui ka sinithase vahel.

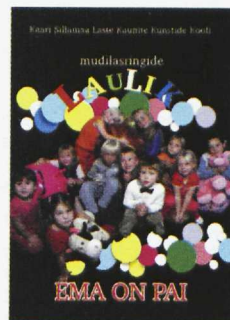
Mõnusad raamatud mudilastele

Väikeõele või -vennale saad rõõmu valmistada kirjastuse Väike Vanker raamatutega: Lucy Cousins'i "Meisi jõuluõhtu" jätkab lõbusa hiire sekelduste tutvustamist ja Bence Patati-Catherine Zariپی "Kas sa räägid loomade keelt?" Viimase toredate pildiraamatute järgi võid õppida itaalia keeles piiksuma ja inglise keeles haukuma!

Lahe laulik kõige pisematele

Kaari Sillamaa Kaunite Kunstide Kool andis välja lauliku „Ema on pai“, milles tervelt 32 lahendat laulu kõige pisematele, autoriteks Kaari ja Jaanika Sillamaa kõrval teisedki muusikaõpetajad. Koolieelikud leiavad sellest lahendaid lugusid nii täht- kui ka argipäevadeks. Kes siis ei tahaks esineda!

Uusi ja vanu jõululaule

Liivi Listra Laulustuudio ilmutas uue CD, millelt võib leida ilusaid uusi ja vanu jõululaule nii kuulamiseks kui ka kaaslaulmiseks. Kõige pisemate stuudiolaste kõrval saab laulujärje ka hiljutine lapstäh, nüüdseks juba noor lauljatar Maria Listra. Muidugi sobib see plaat ka jõuluvana kingikotti!

PPPL – mis see on?

Teadagi et Priit Pajusaare popid lastelaulud! Priit Pajusaart tuntakse tegusa popmuusikuna, kuid ETV laululapsed teavad, et onu Priidus on peidus ka lastelauluvõlur. Eelmisel ETV lastelauluvõistlusel pälvitud esikoht julgustas heliloojat oma lastelaule ka plaadistama, ning küllap kiirustasid teda tagant ka päkapikud. Muide, 10-aastasena esines Priit plaadil „Ooperimäng“ koguni lauljana! See oli eelmisel sajandil...

Peagi teel jõulutaat

Leelo Tungal

Ingrid Kajak

1. Lu - me - vaip, lu - me - vaip ka - tab maad, pea - gi teel jõu - lu - taat!
 2. Jõu - lu - mees, jõu - lu - mees, kuu - la meid: pal - ju on la - psi häid!
 3. Esimese salmi kordus.

Jõu - lu - aeg, jõu - lu - aeg i - gal pool - peoks on val - mis mei - e kool.
 Si - nu ees laul - mas ja tant - si - mas ntüüd on ko - gu mei - e klass.

Hea on meil seis - ta reas - - jõu - lu - salm kõi - gil peas!

Pea saa - bub jõu - lu - õõ, lõ - peb koo - li - töö.

Jõuluõhtu väikesed imed

Täna valge jõululumi
 taevast liueldes alla tuli,
 ülal tähti miljoneid, sadu suisa särab,
 Sinu sosistatud jõulusoov siiani universumis vastu kajab.

Siruta välja oma külmetav käsi
 ja jõuluimet tunnetä,
 ei ingel tähekünlaid kuusele süütamast väsi,
 kas nüüd lõpuks jõuluhõngu õhus tunned sa?

Lee Rajando Gustav Adolffi Gümnaasiumist

CITY

7235

7245

7237

**Põnevad seiklused
LEGO® City maailmas!**

OSALE JA VÕIDA!
Loosi läheb suur Lego
City 7237 politseijaama
komplekt!

7236

**Mis värvi on politsekoer?
Ja millises komplektis see on?**

MUST JA 7245

VALGE JA 7235

PRUUN JA 7237

Nimi: _____

Aadress: _____

_____
_____
_____

Vastus saada hiljemalt
5. jaanuariks aadressile:
Hea Laps, Harju 1, Tallinn 10146

RAR

PE^B₂ 1378 2005,12

Furby®

Mu silmad avanevad ja sulguvad
Ma oskan naeratada

UUS!

Ma kuulen mida sa räägid ja saan sinust aru
Mu kõrvad liiguvad
Ma oskan tantsida

Furby on tagasi! UUS armas Furby on pehme karvaga loomake, kes mitte ainult ei kuule sind vaid olenevalt oma tujule ka vastab sulle. Furby on nüüd palju suurem, tal on pehme suu ja väljendusrikkad silmad ning koos Furbyga võid nüüd inglise keelt õppida. Furby liigutused on muutunud paindlikumaks, mis sarnanevad rohkem päris loomakese liigutustele. Hoolitse Furby eest ja näita talle oma armastust- nii saad endale tõelise sõbra!

www.anel.ee